

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a

Anvendelse af staldanlæg m.v. til svin

Kaahavegaard, Kåhavevej 8, 4920 Søllested

Ansøgning nr. 215587

Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo

Meddelt den 5. juli 2020

DATABLAD

Titel:

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, anvendelse af staldanlæg m.v. til svin, Kaahavegaard, Kåhavevej 8, 4920 Søllested

Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)
- Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug (husdyrgodkendelses bekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Dato for afgørelsen:

15. juli 2020

Ansøger:

Boye Tambour, Kåhavevej 8, 4920 Søllested

CVR nr.:

10032830

CHR nr:

94850

Ejendom:

3600006650

Matrikelnummer staldanlæg:

8 a Abed By, Stokkemarke

Kontaktperson angående driften:

Boye Tambour

Ansøgers konsulent:

Jakob Altenborg - Miljø og Natur Landbrugsrådgivning

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Natur- og miljø-sagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrman
Miljø-sagsbehandler Martin Westen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, godkendelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøgodkendelse	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse	4
1.3 Vilkår	4
1.4 Denne godkendelse	10
1.5 Biaktivitet	10
1.6 Offentlighed og klagevejledning	11
1.6 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld	14
1.7 Gyldighed og andre godkendelser	14
1.8 Retsbeskyttelse og revurdering	15
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	16
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal	16
2.2 Gyllekøling	19
2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering	21
2.4 Energi- og vandforbrug	23
2.5 Ventilation	24
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	28
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	28
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	30
4. Ammoniak	35
4.1 Ammoniak fra anlægget	35
4.2 Ammoniak og renere teknologi	35
4.2 Ammoniakfølsomme lokaliteter	36
4.3 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	40
4.4 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder	41
5. Jord, grundvand og overfladevand	43
5.1 Jord og grundvand	43
5.2 Spilde- og overfladevand	43
6. Forurening fra anlægget	45
6.1 Lugt	45
6.2 Skadedyr	50
6.3 Affald og døde dyr	51

6.4 Støj og vibrationer	51
6.5 Transport.....	52
6.6 Andre påvirkninger	53
7. Dokumentation og egenkontrol.....	54
8. Krav i forhold til IE direktivet samt miljøkonsekvensrapport	56
8.1 Foranstaltninger ved ophør.....	56
8.2 Forebyggelse af - og beredskab ved uheld.....	56
8.3 Valg af bedst tilgængelige teknik (BAT)	57
8.4 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger	57
8.5 Beskrivelse af det ansøgte	58
8.6 Samlet ikke teknisk resume.....	58
8.7 Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten.....	58
9. Bilag.....	60
Bilag 1 Miljøkonsekvensrapport.....	61
Bilag 2 Produktionsareal.....	62
Bilag 3 Plantevalg.....	63
Bilag 4 OML beregning	65
Bilag 5 Beredskabsplan.....	66

1. ANSØGNING, GODKENDELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt godkendelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring godkendelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØGODKENDELSE

Der er søgt om, at smågrise- og slagtesvineproduktion i eksisterende staldanlæg med tilhørende gyllebeholdere og foderopbevaringsanlæg miljøgodkendes efter husdyrbrugloven § 16 a.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven¹ § 16 a godkendelse til det ansøgte på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at godkendelsens vilkår overholdes.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² § 34, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

Husdyrhold, stalde og produktionsareal (afsnit 2.1)

1. Stald 1 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 403 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
2. Stald 2 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 992 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
3. Stald 3 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 512 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
4. Stald 4 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 821 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold smågrise.
5. Stald 5 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 826 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug

6. Stald 6 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 791 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
7. Stald 7 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 678 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
8. Stald 8 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 1.356 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
9. Stald 9 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 1.356 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.

Gyllekøling (afsnit 2.2)

10. Gyllekanalerne i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9 med et samlet areal på 3.920 m² jf. tabel 2.2.1 skal forsynes med køleslager, der forbindes med en eller flere kølepumper.
11. Kølepumper i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9 skal levere en årlig køleydelse på mindst 892.790 kW ved kontinuert drift, hvilket svarer til at der mindst skal være en samlet køleydelse på 102 kw/time ved en specifik køleydelse på 26 w/m².
12. Kølepumper skal forsynes med en timetæller til dokumentation for den årlige driftstid.
13. Kølepumper skal være i drift uden ophør og ikke slå fra, såfremt varmen fra gyllekølingsanlægget ikke kan anvendes.
14. Gyllekølingsanlæggene skal være forsynet med trykovervågningssystem, alarm samt sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper det pågældende gyllekølingsanlæg. Gyllekølingsanlæggene må ikke kunne genstarte automatisk.
15. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlæggene skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
16. Ved udskiftning af kølepumper, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
17. Ved driftsstop på mere end 5 dage, skal Lolland Kommune kontaktes.

Husdyrgødningproduktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

18. Teltoverdækning over gyllebeholderne skal vedligeholdes og evt. repareres efter producentens anvisninger.
19. Utætheder i teltoverdækning over gyllebeholderne skal repareres senest 7 dage efter de er opstået.

20. Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
21. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gylleholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.

Ventilation (afsnit 2.5)

22. Ventilationssystemet skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt.
23. Ventilatorer skal renholdes og rengøres, inden hver indsætning af nyt hold dyr.
24. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.
25. I stald 6, 7, 8 og 9 skal stierne være med 25-49 % fast gulv og den resterende del med spalter.
26. I stald 6, 7, 8 og 9 skal ventilationen styres således, at de første 10 m³ luft pr. gris pr. time bortventileres via punktudsugning under spalterne.
27. Punktudsugningernes udsugningsåbninger skal placeres under lejearealet, således at det vil medvirke til at luften under spaltegulvet strømmer mod punktudsugningen.

Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v. (afsnit 3.1)

28. Terrænet mellem gyllebeholderen i det åbne land vest for ejendommen ved Frisenlundvej – kort 3.1.2 - og vandhullet 25 m øst for beholderen skal have en stigning på mindst 6° fra foden af gyllebeholderen til vandhullets øverste kant.
29. Terrænet mellem gyllebeholderen i det åbne land øst for ejendommen etableret i 2019 – kort 3.1.3 - og det åbne vandløb 50 m nord for beholderen skal have en stigning på mindst 6° fra foden af gyllebeholderen til vandløbets øverste kant.

Planmæssige forhold og beplantning (afsnit 3.2)

30. I forlængelse af det eksisterende levende hegn rundt om ejendommen, skal der etableres et levende hegn træer og buske i mindst 3 rækker nord, øst og syd for den nye stald (godkendt i 2014) og den nye tilbygning (tillæg 2018), således at ejendommen fremstår som et hele og samtidig virker afskærmet – jf. kort 3.2.6.

31. Den eksisterende beplantning, der ikke erstattes af ny beplantning ved den nye stald, skal beholdes – jf. kort 3.2.6.
32. Der skal etableres et levende hegn i mindst 3 rækker rundt træer og buske om gyllebeholderen i det åbne land vest for ejendommen (ved Frisenlundvej), således at beplantningen om vandhullet og den nye beplantning om gyllebeholderen kommer til at fremstå som en helhed.
33. Der skal etableres et levende hegn i mindst 3 rækker træer og buske rundt om gyllebeholderen i det åbne land øst for ejendommen, således at beplantningen om den eksisterende gyllebeholder på stedet og den nye gyllebeholder kommer til at fremstå som en helhed.
34. Den valgte beplantning skal være for egnen og det specifikke områdes karakteristiske arter til brug for læhegn jf. www.plantevalg.dk.
35. Den afskærmende beplantning om stalde og gyllebeholdere skal vedligeholdes og fornyes efter behov.

Lugt (afsnit 6.1)

36. Sker der ændringer i forudsætningerne for OML beregningen udført i forbindelse med ansøgning om denne miljøgodkendelse, skal det ved en ny beregning dokumenteres, at lugtgenekriterierne, som var gældende, da denne godkendelse blev meddelt, stadig er overholdt.
37. Viser en ny beregning, at lugtgenekriteriet ikke er overholdt, skal der straks iværksættes tiltag, så kriterierne overholdes, hvilket skal dokumenteres.
38. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Skadedyr (afsnit 6.2)

39. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen
40. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
41. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

Affald og døde dyr (afsnit 6.3)

42. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
43. Kadaverplads og –kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Støj og vibrationer

44. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
45. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
46. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

Dokumentation og egenkontrol (kapitel 7)

47. Denne godkendelse skal være tilgængelig på ejendommen som et trykt eksemplar eller elektronisk.
48. Nedenstående egenkontrol og dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden, hvis denne anmoder om det.

Gyllekøling (afsnit 2.2)

49. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
50. Enhver form for driftsstop af gyllekølingsanlægget skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 dage.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

51. Til dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt aftaler om levering af gylle til andre ejendomme.

Energi- og vandforbrug (afsnit 2.4)

52. Der skal på ejendommen ske månedlige aflæsninger af el – og vandforbrug i staldanlæg

Ventilation (afsnit 2.4)

53. Til dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

54. Til dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.3)

55. Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

56. Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.

Foranstaltninger ved ophør (afsnit 8.1)

57. Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

Forebyggelse af –og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

58. Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.

59. Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.

60. Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.

61. Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

1.4 DENNE GODKENDELSE

Denne godkendelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 1 og § 36, stk. 1. Godkendelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er samlet i foregående afsnit.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 indeholder vurdering af særlige krav til husdyrbrug omfattet af IE direktivet samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der er en del af ansøgningsgrundlaget.

Kapitel 9 omfatter bilag til godkendelsen.

1.5 BIAKTIVITET

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte gyllekølingsanlæg er en biaktivitet i forhold til ejendommens drift og denne godkendelse, da varme genereret fra gyllekølingen delvist bruges til opvarmning af ejendommens stuehus, der ellers ikke indgår i denne miljøgodkendelse.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er tale om et fyringsanlæg. Gyllekølingsanlægget er derfor ikke omfattet af bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven § 33 eller i bekendtgørelsen om godkendelse af virksomheder.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at anlægget ikke er omfattet af bestemmelserne om screening for krav om miljøvurderingspligt. Lolland Kommune vurderer, at gyllekølingsanlægget ikke er omfattet af punkt 3.a i bilag 2 i miljøvurderingsloven, idet Lolland Kommune, ikke betragter anlægget som et industrianlæg, da det udover varme til svineproduktionen og mandskabsfaciliteter, som er omfattet af denne godkendelse, kun leverer varme til ét beboelseshus.

Etablering af anlægget skal derfor juridisk alene behandles efter Miljøbeskyttelseslovens § 42, hvor Lolland Kommune efter en vurdering af forholdet kan stille påbud om afhjælpende foranstaltninger, hvis anlægget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at etablering af gyllekøling ikke vil medføre uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Desuden er hovedformålet med gyllekølingen at reducere ammoniakemissionen og lugt fra staldanlægget, hvilket er en klar miljøgevinst. Anlægget medfører desuden en delvis udfasning af brug af olie til opvarmning af stuehus, brugsvand, personale faciliteter og klimastalde, hvilket også er en miljøgevinst.

Lolland Kommune stiller i denne godkendelse ikke særlige vilkår om afhjælpende foranstaltninger if. gyllekølingen, da kommunen finder vilkårene i afsnit 2.2 om gyllekøling for tilstrækkelige.

1.6 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Hørings af ansøgning om miljøgodkendelse

Jf. husdyrbrugloven § 55, stk. 2 er ansøgning om miljøgodkendelsen den 12. februar 2020 annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Frist for bemærkninger til ansøgningsmaterialet eller udkast til miljøgodkendelse var den 4. marts 2020.

Der kom i den anledning ingen henvendelser.

Høring om udkast til miljøgodkendelse

Udkast til denne miljøgodkendelse blev den 16. juni 2020 til den 10. juli 2020 sendt i høring hos ansøger og dennes konsulent.

Ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone³, blev hørt ved et høringsbrev i perioden den 12. juni 2020 til den 10. juli 2020.

Zonen er beregnet til at være 1.509 m fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det er tilstrækkeligt af høre de naboer, der ligger inden for konsekvenszonen angående lugt. Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der blive berørt væsentligt.

Der kom i den forbindelse nedenstående 2 hørings svar:

- En nabo foreslår terrorsikring af produktionen. Evt. som en del af det biogasanlæg, som der er planlagt med placering vest for ejendommen, og som det forventes af Kaahavegaard skal levere gylle til.

Lolland Kommunes bemærkning: Terrorsikring er ikke en del af en miljøgodkendelse. Lolland Kommune kan kun forholde sig til forhold, der fremgår af husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

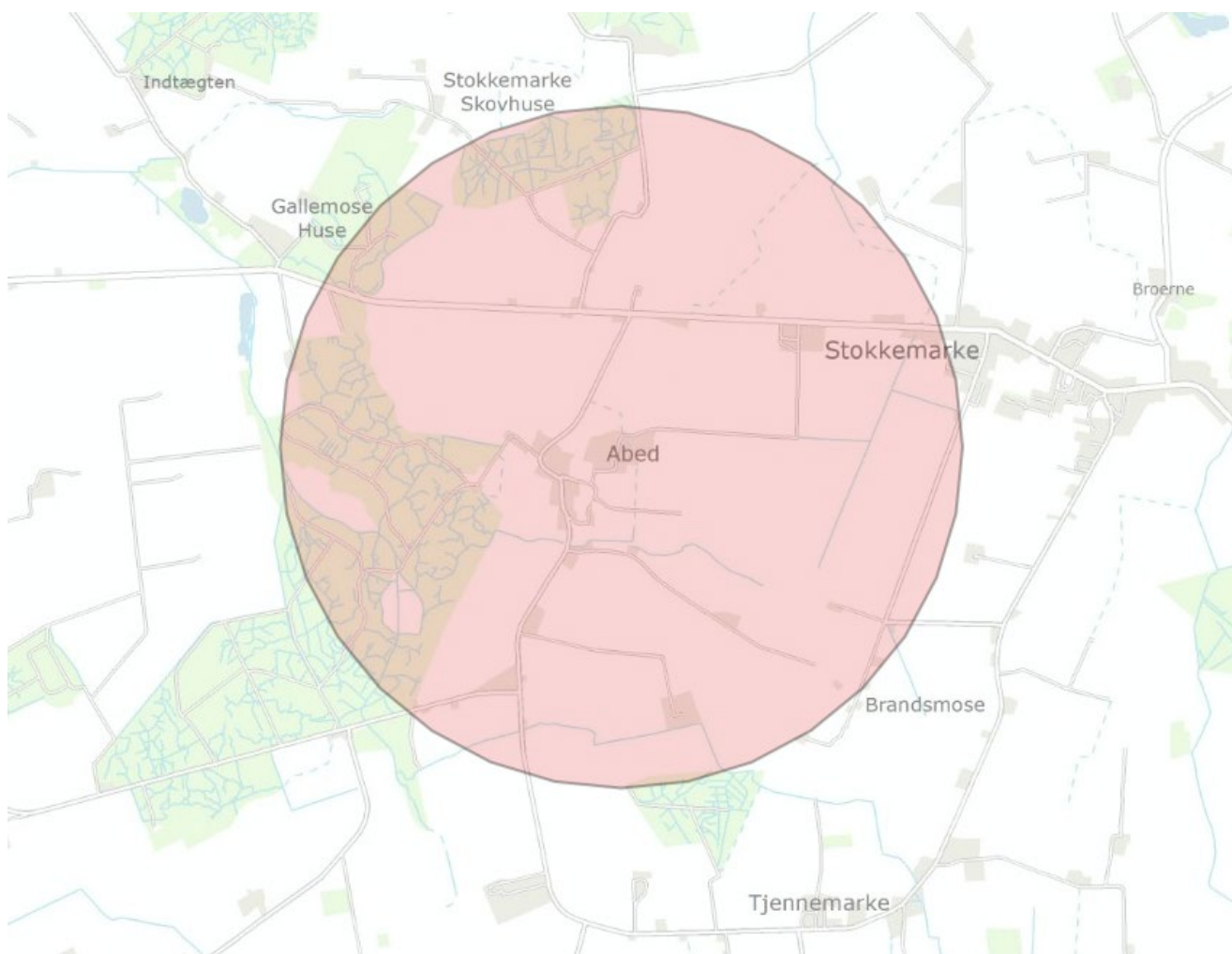
---

³ "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

- En anden nabo stiller spørgsmål til den dispensation for lugtgenekravet, som Lolland Kommune har videreført fra tidligere miljøgodkendelse af Kaahavegaard. Naboen mener desuden, at lugt fra Kaahavegaard skal vurderes sammen med det planlagte biogasanlæg vest for ejendommen.

Lolland Kommunes bemærkning: Det er fortsat Lolland Kommunes vurdering, at dispensationen for lugtgenekravet kan videreføres i den nye miljøgodkendelse. Da husdyrgodkendelsen er søgt, inden Lolland Kommune blev bekendt med planerne om biogasanlægget, har Lolland Kommune ikke i forbindelse med vurderingerne i godkendelsen forholdt sig til det nu planlagte biogasanlæg. Forholdet vurderes, når der skal meddels miljøgodkendelse af biogasanlægget.

Samlet set giver hørings svarene ikke anledning til ændringer i udkast til miljøgodkendelse.

Kort 1.6.1 Naboer inden for lugt konsekvenszonen på 1.509 m

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort, hvilket er sket den 16. juli 2020.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den 13. august 2020.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Lolland Kommune giver besked til den, som har fået denne afgørelse, om at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Boye Tambour, Kåhavevej 8, 4920 Søllested
- Jakob Altenborg – Miljø og Natur – jakob@miljoeognatur.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed – trost@stps.dk

- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk

1.6 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Kaahavegaard, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver ny – eller tillæg til godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.7 GYLDIGHED OG ANDRE GODKENDELSER

Med denne godkendelse ophæves miljøgodkendelse dateret den 28. april 2014 med tillæg dateret den 29. august 2018

Denne godkendelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Søllested Vandværk angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.8 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt tages op til revurdering, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 39. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 10 år efter denne godkendelse er meddelt, eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører husdyrbrugets drift.

Lolland Kommune den 15. juli 2020

Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

Der er tale om en ejendom med produktion af slagtesvin. Produktionsarealet udgør samlet 7.735 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

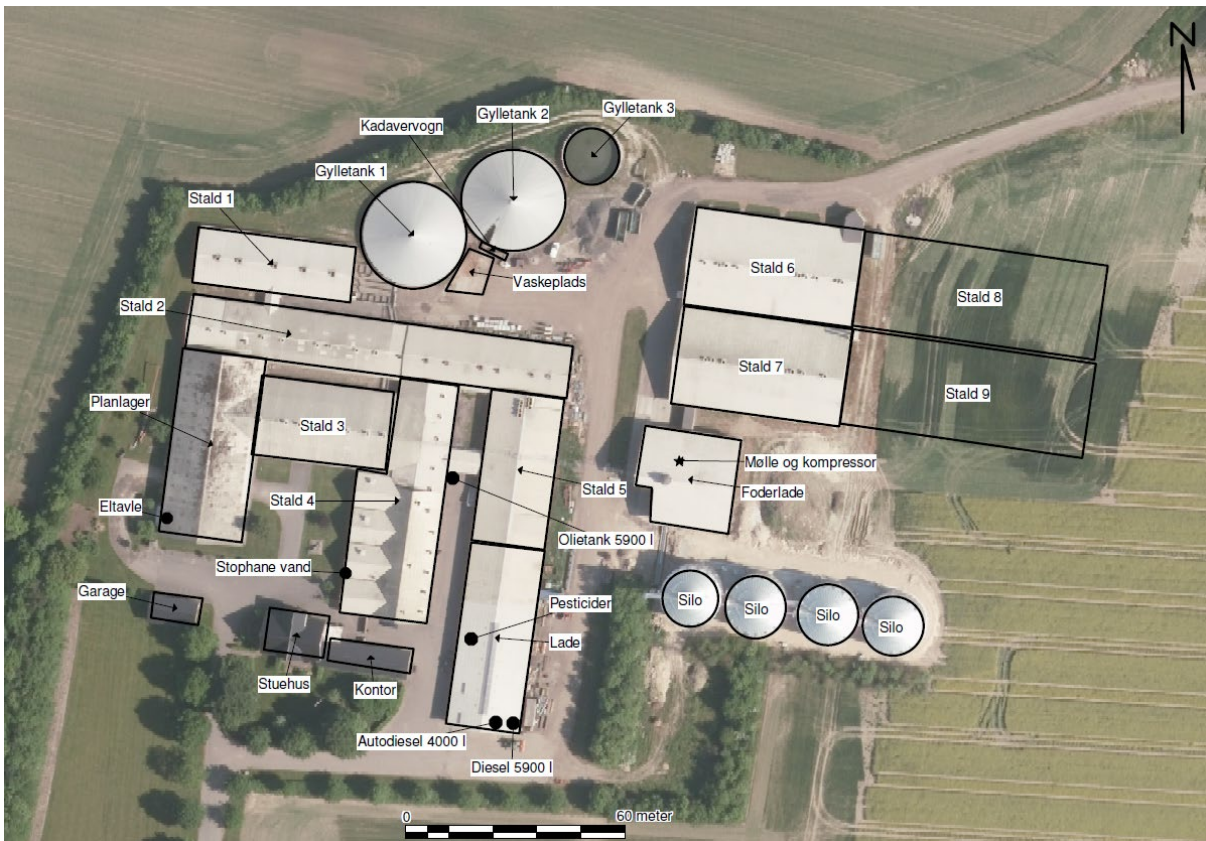
Nedenstående skema viser nettoarealet (produktionsarealet).

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Slagtesvin Delvist spaltegulv	403	403	403
Stald 2	Slagtesvin Delvist spaltegulv	992	992	992
Stald 3	Slagtesvin Delvist spaltegulv	512	512	512
Stald 4	Smågrise Delvist spaltegulv	821	821	821
Stald 5	Slagtesvin Delvist spaltegulv	826	826	826
Stald 6	Slagtesvin Delvist spaltegulv	791	791	
Stald 7	Slagtesvin Delvist spaltegulv	678	678	
Stald 8	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1356	1356	
Stald 9	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1356	1356	

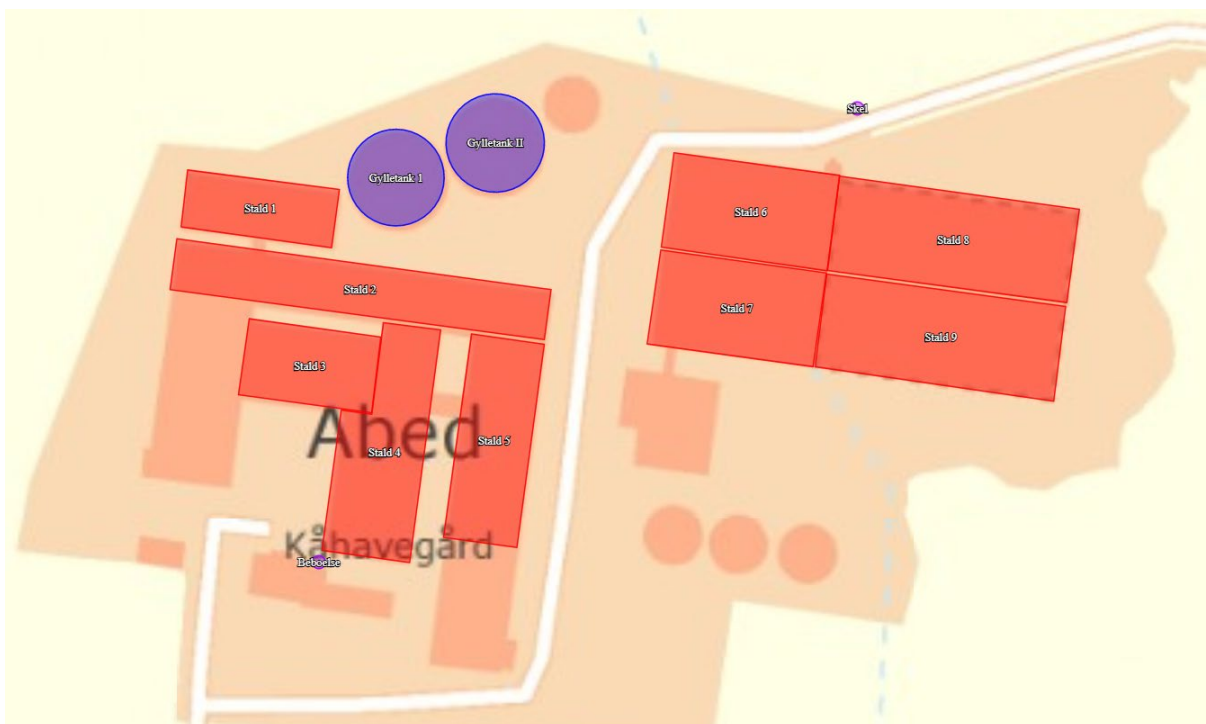
Tabel 2.1.1 Ansøgers oplysning om stalde, dyretyper og produktionsareal

Oversigtskort over staldene fremgår af kort 2.1.2 og kort 2.1.3.

Beregning af nettoarealet eller produktionsarealet fremgår af bilag 2.

Kort 2.1.2 Ansøgers kort over stalde m.v.

Kort

2.1.3 Kort fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ansøger har i den elektroniske ansøgning indsat stalde, staldtype, dyretyper og produktionsarealerne samt miljøteknologi. Ud fra disse oplysninger er der i den elektroniske ansøgning beregnet ammoniak samt lugt fra det samlede anlæg.

Da der er søgt om et produktionsarealet med plads til mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er det et brug omfattet af IE-direktivet, hvor der gælder særlige regler for ansøgning, miljøgodkendelse og drift. Der stilles derfor heller ingen vilkår om maksimalt antal svin på stald.

Lolland Kommune giver alene godkendelse til det den ansøgte type dyr i de ansøgte stalde.

Miljøteknologi i form af gyllekøling behandles i efterfølgende afsnit 2.2.

Vilkår

- Stald 1 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 403 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 2 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 992 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 3 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 512 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 4 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 821 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold smågrise.
- Stald 5 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 826 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 6 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 791 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 7 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 678 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 8 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 1.356 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.
- Stald 9 på kort 2.1.2 og kort 2.1.3 med et samlet produktionsareal på 1.356 m² med delvist spaltegulv må anvendes til hold af slagtesvin.

2.2 GYLLEKØLING

Ansøgers oplysninger

Ansøger oplyser, at der er etableret gyllekøling i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9 med et samlet areal med køleslanger på 3.920 m² jf. nedenstående tabel.

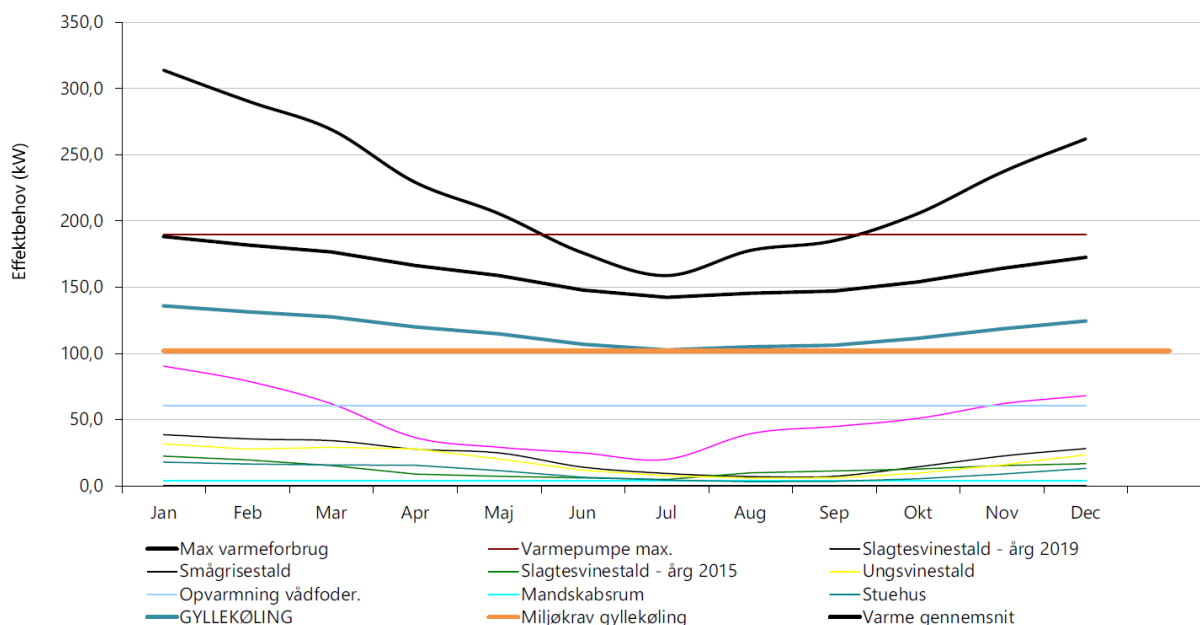
Ansøger oplyser, at den specifikke køleeffekt 26 W/m² i alle de 6 stalde med gyllekøling, og drifttiden er hele året - 8.760 timer.

	Kummeareal (m ²)	Specifik køleeffekt (W/m ²)	Driftstid (timer/år)
Stald 4	410	26	8760
Stald 5	580	26	8760
Stald 6	555	26	8760
Stald 7	475	26	8760
Stald 8	950	26	8760
Stald 9	950	26	8760
I alt	3.920	26	8760

Tabel 2.2.1 Tabel fra ansøger

Til at klare køleeffekten på 26 w/m² x 3.920m² = 102 kW opsættes der 3 kølepumper 45 kW.

Alle stalde med gyllekøling er med rørdslusning.

Graf 2.2.2 Beregnet varmegenerering samt varmebehov beregnet af Klimadan.

Minimum køleeffekten på 102 kWh svarer til 2.448 kW på et døgn. Ansøger har beregnet – se ovenstående graf – at varmekonsumet på ejendommen i juli er 3.893 kW på et døgn. Alt den generede varme

anvendes derfor til opvarmning af stalde, mandskabsrum, vådfoder, brugsvand og beboelse samt til rengøring af stalde.

Det er desuden beregnet, at den genererede varme svarer til 167.155 liter fyringsolie.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående oplysninger om den specifikke køleeffekt, kummeareal (areal med gyllekøling) eller størrelsen af de opsatte pumper.

Angående driftstiden er det væsentligt, at pumperne ikke står til og fra afhængig af, om varmen kan afsættes, som det ellers har været normen, når der er alene har været tale om ammoniakreduktion ved gyllekøling.

Da ammoniak emission beregnes som et gennemsnit over et år, har der været mulighed for, at et gyllekølingsanlæg kunne slå til og fra for at reducere strømforbruget til anlægget, når den genererede varme ikke kunne anvendes, såfremt ammoniakreduktionen samlet set er overholdt på årsbasis.

Da gyllekøling indgår i beregning af lugt, skal anlægget være i drift hele året og ikke slå til og fra afhængig af, om den genererede varme kan anvendes. Årsagen til dette, at maksimal lugt til naboer skal overholdes på ethvert tidspunkt og ikke beregnes som et gennemsnit.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning af genereret varme samt til det forventede varmeforbrug.

Beregning jf. Miljøstyrelsens teknologilisten for gyllesystem med rørudslusning

Ammoniakreduktion beregnes efter formlen $0,85x - 0,004x^2$, hvor x er den specifikke køleeffekt, som er oplyst til at være på 26 W/m^2 , og ved 40 cm dybe gyllekanaler, som er standard.

Ammoniak reduktionen er derfor på 19 % på ammoniak fra de 6 stalde med gyllekøling

Lugtreduktionen beregnes efter formlen $0,77x$, hvor x er den specifikke køleeffekt.

Lugtreduktionen er derfor på 20 % på lugt fra de 6 stalde med gyllekøling.

Angående ammoniak fra anlægget se kapitel 4, og angående lugtberegning se afsnit 6.1. Her vil de beregnede reduktioner indgå i beregning af henholdsvis ammoniak og lugt fra anlægget.

Vilkår stilles efter Miljøstyrelsens vejledning til teknologilisten. Driftstiden sættes til hele året, da der ellers ikke kan opnås en lugtreduktion.

Egenkontrol og dokumentation for driften af gyllekølingsanlægget fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Gyllekanalerne i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9 med et samlet areal på 3.920 m² jf. tabel 2.2.1 skal forsynes med køleslager, der forbindes med en eller flere kølepumper.
- Kølepumper i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9 skal levere en årlig køleydelse på mindst 892.790 kW ved kontinuert drift, hvilket svarer til at der mindst skal være en samlet køleydelse på 102 kw/time ved en specifik køleydelse på 26 w/m².
- Kølepumper skal forsynes med en timetæller til dokumentation for den årlige driftstid.
- Kølepumper skal være i drift uden ophør og ikke slå fra, såfremt varmen fra gyllekølingsanlægget ikke kan anvendes.
- Gyllekølingsanlæggene skal være forsynet med trykovervågningssystem, alarm samt sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper det pågældende gyllekølingsanlæg. Gyllekølingsanlæggene må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlæggene skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Ved udskiftning af kølepumper, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
- Ved driftsstop på mere end 5 dage, skal Lolland Kommune kontaktes.

2.3 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDBETING

Ansøgers oplysninger

Gyllebeholder er etableret således, at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Alle gyllebeholdere er overdækkede.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøfor-svarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 14.900 m³, som udgøres af 5 gyllebeholdere - 3 * 2400 m³ og 2 * 4.000 m³, samt 3.100 m³ i gyllekanaler og fortanke. Dertil afhentes der 2.000 m³ af gylleaftager Det vurderes ud fra normtal 2019, at der under normale forhold produceres ca. 27.700 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 42.000 slagtesvin og smågrise.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tilstrækkelig kapacitet er i stedet en del af Lolland Kommunes miljøtilsyn med ejendommen. Lolland Kommune har dog valgt at i denne godkendelse at vurderer forholdet om tilstrækkelig opbevarings kapacitet.

Ud fra ovenstående beregning er det Lolland Kommunes vurdering, at der på ejendommen ikke er tilstrækkelig kapacitet til den på ejendommen producerede gylle.

Da det ikke er en del af en miljøgodkendelse at vurderer dette forhold, stilles der ingen vilkår om kapacitet til opbevaring af gyllen. Når godkendelsen er meddelt anmodes ansøger om dokumentation for tilstrækkelig kapacitet til den på ejendommen producerede gylle.

Kort 2.3.1 Placering af de 5 gyllebeholdere i ansøgt drift – 1 i det åbne land vest for ejendommen (ved Frisenlundvej), 2 på ejendommen samt 2 i det åbne land øst for ejendommen

Opbevaring	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder I (på ejendommen)	2.400
Gyllebeholder II (på ejendommen)	2.400
Gyllebeholder IV (øst for ejendommen)	2.400
Gyllebeholder V (vest for ejendommen)	4.000
Gyllebeholder VI (øst for ejendommen)	4.000
Gyllekanaler	3.100
Samlet	18.300
42.000 smågrise + slagtesvin årligt (beregnet i GeoEnviron)	27.039
42.000 smågrise+slagesvin måned	2.253
Kapacitet måneder (beregnet efter normtal)	8,12

Tabel 2.3.2 Opbevaringskapacitet til produceret gylle samt beregning af kapacitet (normtal)

Der stilles vilkår om vedligeholdelse af teltoverdækningerne samt vilkår om, at der ikke må kunne ske spild af gylle, når der flyttes gylle fra gyllebeholderne. Desuden stilles der vilkår om, at det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke må kunne ledes til dræn eller vandløb.

I kapitel 7 om dokumentation og egenkontrol stilles der vilkår om, at skal være dokumentation for antal dyr på stald med henblik på tilsyn med, om der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.

Vilkår

- Teltoverdækning over gyllebeholderne skal vedligeholdes og evt. repareres efter producentens anvisninger.
- Utætheder i teltoverdækning over gyllebeholderne skal repareres senest 7 dage efter de er opstået.
- Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.

2.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da ansøger selv oplyser, at både elforbruget i staldene og det samlede vandforbrug ligger højere end normtallene for produktionen ellers foreskriver, finder Lolland Kommune det oplagt, at nedbringelse af begge dele bliver en del af den lovpligtige miljøledelse på ejendommen.

Ansøger skal selv være opmærksom på, om vandværket kan levere den nødvendige mængde vand til svineproduktionen. Selve vandværket vurderes at have den nødvendige kapacitet, men det skal også vurderes, at ledningsnettet er tilstrækkelige dimensioneret til den nødvendige vandmængde.

For at sikre, at der er fokus på bringe både elforbruget og vandforbruget ned, stiller Lolland Kommune dog vilkår om, at der skal ske månedlige aflæsninger af begge dele.

Vilkårene for dette vil fremgår af kapitel 7 om dokumentation og egenkontrol.

2.5 VENTILATION

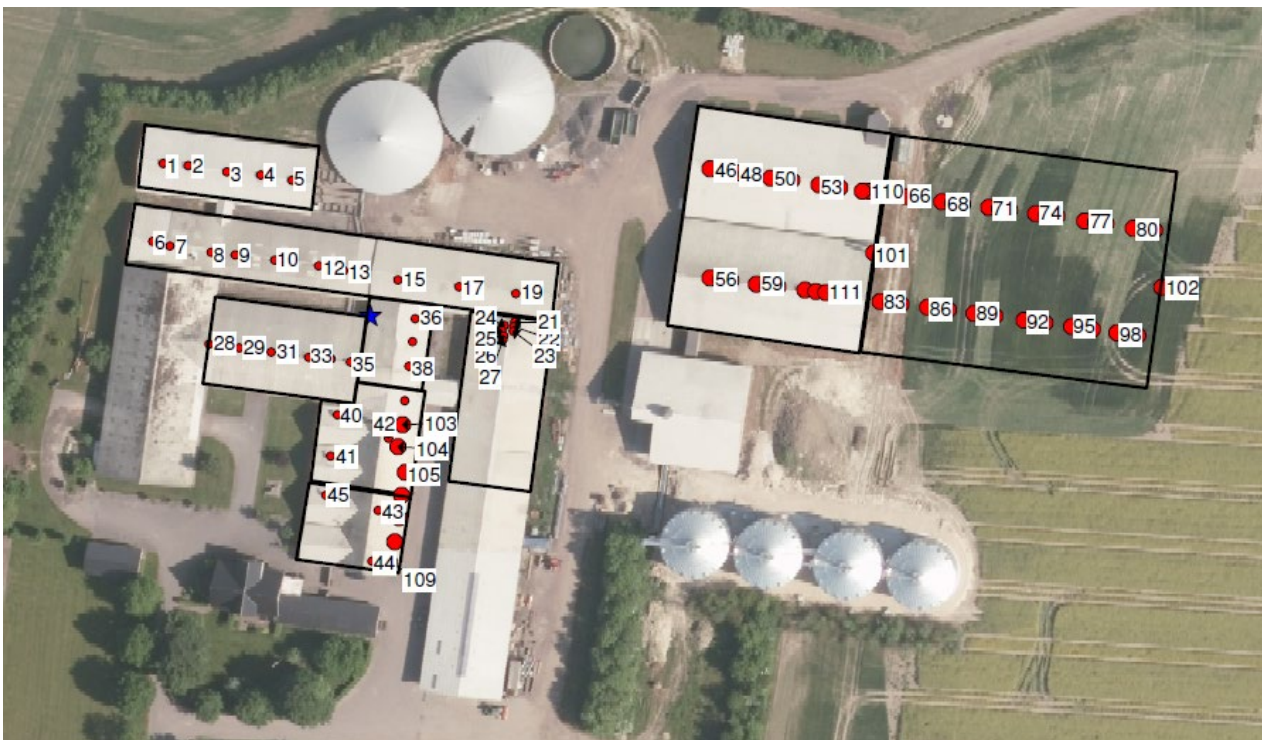
Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Se ellers afsnit om lugt med OML beregning i afsnit 6.1.

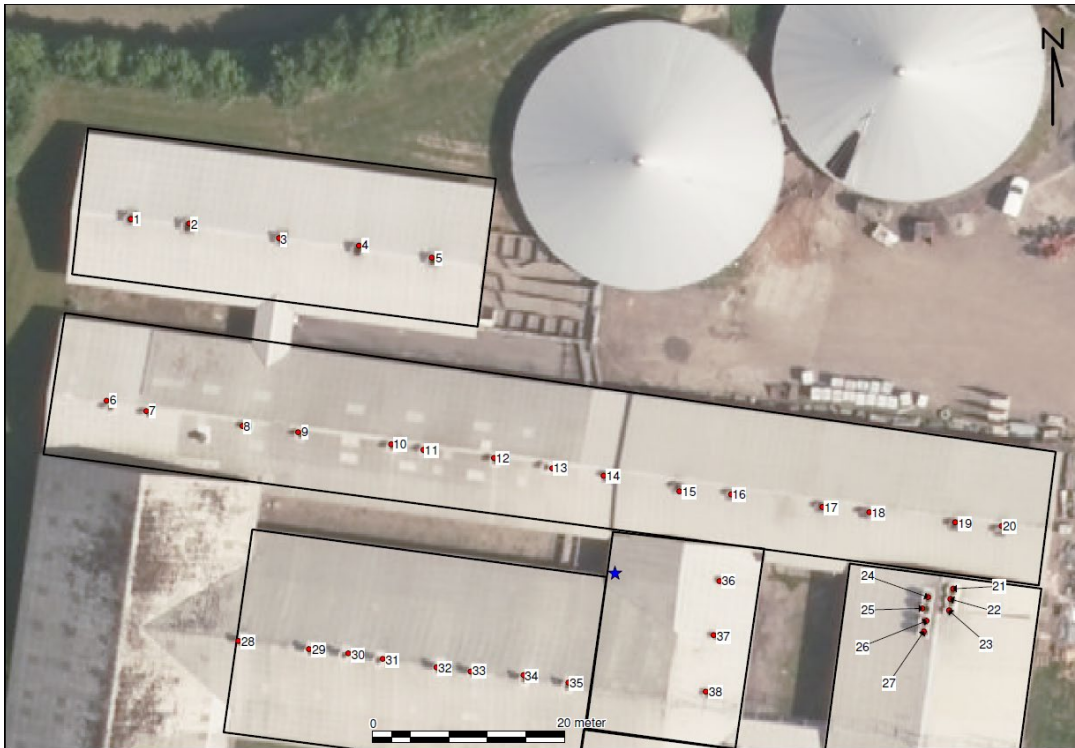
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Af den elektroniske ansøgning fremgår det, at der er tale om mekanisk ventilation.

I stald 6-7 og 8-9 er en del af ventilationen punktudsugning midt under spalterne. Ventilationsluften fra den del af ventilationen ledes til centrale afkast, som er placeret i den østlige ende af stald 6-7 og i den østlige ende af stald 8-9, således at den del af ventilationsluften fra disse stalde udledes længst mulig væk fra samlet bebyggelse.

Kort 2.5.1 Ansøgers oplysning om placering af afkast

Kort 2.5.2
Detaljekort 1
afkast

Kort 2.5.3
Detaljekort 2
afkast

Kort 2.5.4
Detaljekort 3 af-
kast

Punktudsugningen er indrettet jf. VSP⁴ meddelelse 1000, og fremgår også af Miljøstyrelsens teknologiliste

Det betyder, at de første 10 m³/time suges ud midt under spaltegulvet. Ifølge VSP meddelelse 1000 og Miljøstyrelsens teknologiliste betyder det, at 44 % af lugten fra den pågældende stald udledes fra stalden gennem ventilationsafkast fra punktudsugning, hvilket har stor betydning for beregning af lugt fra den pågældende stald.

Der er et centralt afkast for ventilationsluft fra punktudsugning i stald 6-7 - afkast 101 - og et centralt afkast for ventilationsluft fra punktudsugning i stald 8-9 - afkast 102. Placering af afkastene ses på kort 2.5.1, 2.5.2, 2.5.3 og kort 2.4.4

Der stilles et vilkår om, vedligeholdelse og rengøring af ventilationssystemet, samt vilkår om, at der skal kunne ske manuelt nødventilation i alle stalde.

Ellers stilles der vilkår efter Miljøstyrelsens vejledning til vilkår til punktudsugningen.

Da placering af -, højde på afkast og afkast hastighed samt at punktudsugning er brugt som forudsætninger i OML⁵ beregning til dokumentation for, at lugtgenekriteriet er overholdt, stilles der i afsnit 6.1

⁴ Videncenter For Svineproduktion

⁵ OML - Operational Meteorologisk Luftkvalitetsmodel – Beregningsmodel for luft, herunder lugt.

om lugt vilkår om, at ved ændringer i disse forudsætninger, skal det ved en ny OML beregning dokumenteres, at lugtgenekriteriet, som er lagt til grund for denne godkendelse, fortsat overholdes.

Vilkår om logbog, dokumentation og egenkontrol fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Ventilationssystemet skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt.
- Ventilatorer skal renholdes og rengøres, inden hver indsætning af nyt hold dyr.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.
- I stald 6, 7, 8 og 9 skal stierne være med 25-49 % fast gulv og den resterende del med spalter.
- I stald 6, 7, 8 og 9 skal ventilationen styres således, at de første 10 m³ luft pr. gris pr. time bortventileres via punktudsugning under spalterne.
- Punktudsugningernes udsugningsåbninger skal placeres under lejearealet, således at det vil medvirke til at luften under spaltegulvet strømmer mod punktudsugningen.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav⁶, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger blev vurderet i miljøgodkendelse 2014 og i tillæg til denne i 2018.

Vurderingerne fastholdes, da der ikke sker bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne ansøgning om miljøgodkendelse.

I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2014 blev rørlagt vandløb efter ansøgning flyttet, da det løb gennem det ansøgte byggefelt, og der blev meddelt den nødvendige dispensation, da afstandskrav på 15 mellem stald og vandløb ikke kunne overholdes efter vandløbet var flyttet.

Kort 3.1.1 Omlagt rørlagt vandløb i forhold til stald miljøgodkendt i 2014

I miljøgodkendelsen 2014 blev der meddelt dispensation for afstandskrav mellem gyllebeholderen i det åbne land vest for ejendommen og en mindre sø, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §

⁶ Afstandskrav i husdyrbrugloven – lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - §§ 6-8.

3, således at gyllebeholderen kunne placeres ca. 25 m fra søen. I den forbindelse blev der stillet vilkår om, at terrænet mellem gyllebeholderens fod og søen skulle have en stigning på mindst 6°.

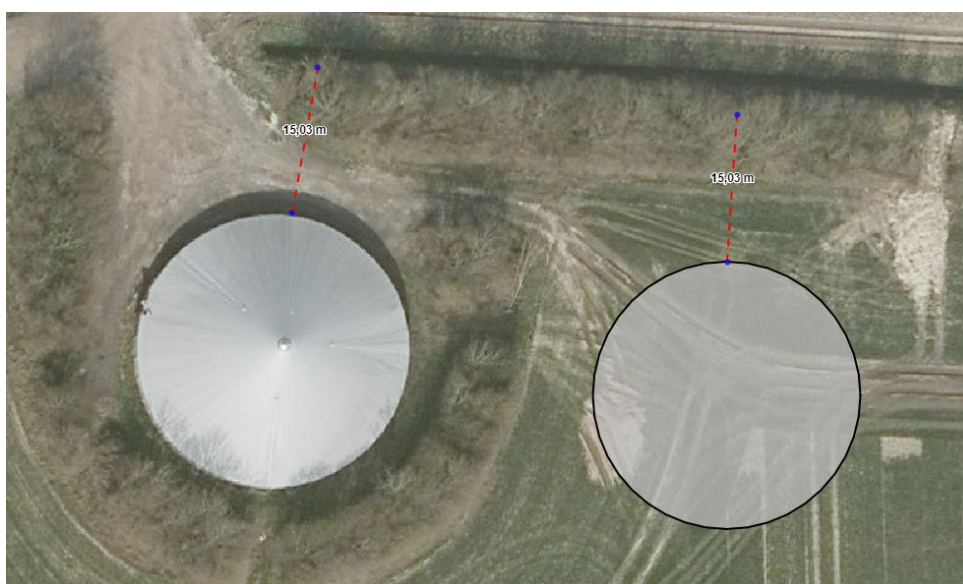
Vilkår i miljøgodkendelsen 2014 angående gyllebeholderen vest for ejendommen fastholdes – placering i forhold til den beskyttede sø fremgår af kort 3.1.2.

Kort 3.1.2. Gyllebeholderen i det åbne land vest for ejendommen (ved Fri-senlundvej)

De 2 gyllebeholdere øst for ejendommen ligger begge mindre end afstandskravet på 100 m fra et åbent vandløb. Den ene (den mindste) er etableret i 1993, da afstandskravet til det åbne vandløb var 15 m. Den ligger 15 m fra vandløbet. Beholderen er udstyret med beholderalarm.

Den anden gyllebeholder øst for ejendommen var en del af tillæg til miljøgodkendelse meddelt i 2016 med genoptagelse i 2018 uden andre vilkår end om beplantning – se afsnit 3.2. Der er etableret køre-vej og en jordvold mellem beholderen og vandløbet. Beholderen er udstyret med alarm.

Kort 3.1.3 Gyllebehol-dere øst for ejendom-men. – den markerede beholder er etableret i 2019 efter luftfoto er taget.

Der blev i miljøgodkendelse 2014 og tillæg til denne i 2018 ikke stillet andre vilkår til afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v.

Der stilles derfor heller ikke andre vilkår i denne miljøgodkendelse.

Vilkår

- Terrænet mellem gyllebeholderen i det åbne land vest for ejendommen ved Frisenlundvej – kort 3.1.2 - og vandhullet 25 m øst for beholderen skal have en stigning på mindst 6° fra foden af gyllebeholderen til vandhullets øverste kant.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af det samlede anlæg er i strid med de planmæssige forhold, som beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer fastholdes vurderingen fra miljøgodkendelsen i 2014, som er videreført i tillæg fra 2018, med de ændringer der følger af, at der er vedtaget en ny kommuneplan gældende fra 2017 til 2029.

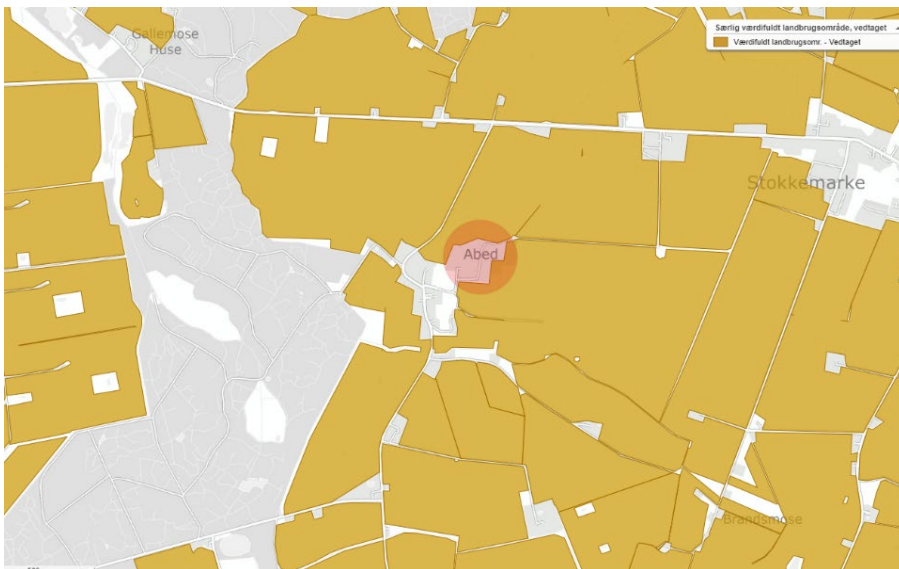
Kort 3.2.1 Kaahavegaard i forhold til nærmeste landsby og byer

Desuden tages der i videreførelsen af vilkår hensyn til, at ansøgte stalde m.v. er opført.

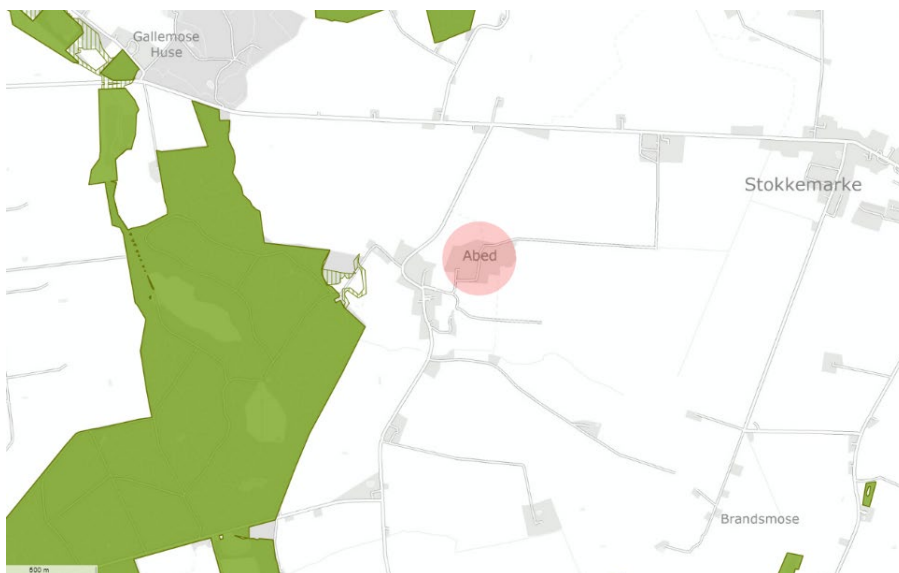
Kaahavegaard ligger umiddelbart øst fra landsbyen Abed, og i forhold til områdets lidt større byer vest for Stokkemarke og nord-øst for Søllested – se kort 3.2.1. Området er præget af landbrugsarealer, skov, mindre vandhuller, spredt bebyggelse og mindre byer.

Kaahavegaard indgår i landskabet som en del af Abed by.

Væsentlige planmæssige forhold fremgår af nedenstående kort.

Kort 3.2.2 Kahavegaard if. "særlig værdifuld landbrugsområde" jf. kommuneplan

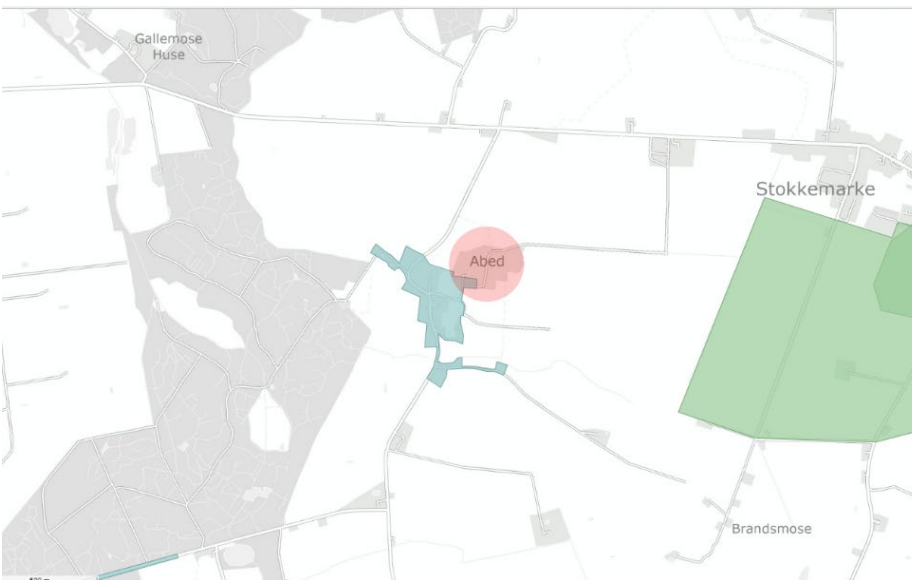

Kort 3.2.3 Kahavegaard if. "naturbeskyttelsesområde" jf. kommuneplan

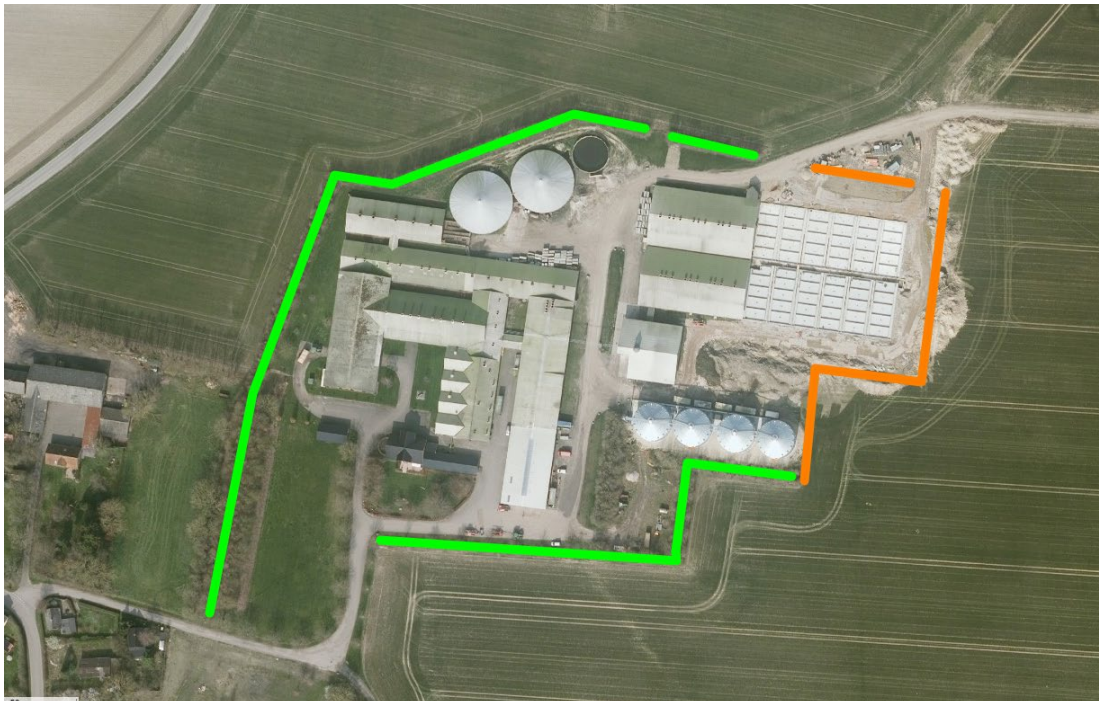
Kort 3.2.4 Kahavegaard if."økologiske forbindelser (mørkegrøn)" og "bevaringsværdigt landskaber (lysegrøn)" jf. kommuneplan

Kort 3.2.5 Kahavegaard if."kulturhistorisk bevaringsværdi (grøn)" og "værdifuldt kuturmiljø (petroleum)" jf. kommuneplan

Da ejendommen består af en del stalde m.v., og da den ligger helt op ad landsbyen Abed, er det Lolland Kommunes vurdering, at den eksisterende beplantning om ejendommen i størst mulig omfang skal bevares, samt at den skal suppleres med ny beplantning om de nyeste stalde, hvor der endnu ikke er plantet, så ejendommen fremstår samlet som et hele og en del af landsbymiljøet. Vilkår i miljøgodkendelsen 2014 og tillægget 2018 videreføres derfor i lettere tilrettet form.

Se kort 3.2.6 med markering af eksisterende beplantning, der skal bevares, og af ny beplantning om Kaahavegaard.

Kort 3.2.6 Kahavegaard med eksisterende beplantning, der skal bevares (grøn), og etablering af ny beplantning (orange)

Vilkår om beplantning om gyllebeholderne i det åbne land vest og øst for ejendommen – placering af alle gyllebeholdere fremgår af kort i afsnit 2.3 – fastholdes også. Gyllebeholderen vest for ejendommen fremgår desuden af kort 3.1.2, mens gyllebeholderne øst for ejendommen fremgår af kort 3.1.3.

I vilkår om beplantning henvises angående valg af arter til www.plantevalg.dk, hvor man kan finde hjemmehørende arter til læhegn for et givent område. Skærmdump for området fremgår af bilag 3.

Vilkår

- I forlængelse af det eksisterende levende hegn rundt om ejendommen, skal der etableres et levende hegn træer og buske i mindst 3 rækker nord, øst og syd for den nye stald (godkendt 2014) og den nye tilbygning (tillæg 2018), således at ejendommen fremstår som et hele og samtidig virker afskærmet – jf. kort 3.2.6.
- Den eksisterende beplantning, der ikke erstattes af ny beplantning ved den nye stald, skal beholdes – jf. kort 3.2.6.
- Der skal etableres et levende hegn i mindst 3 rækker rundt træer og buske om gyllebeholderen i det åbne land vest for ejendommen (ved Frisenlundvej), således at beplantningen om vandhullet og den nye beplantning om gyllebeholderen kommer til at fremstå som en helhed.

- Der skal etableres et levende hegn i mindst 3 rækker træer og buske rundt om gyllebeholderen i det åbne land øst for ejendommen, således at beplantningen om den eksisterende gyllebeholder på stedet og den nye gyllebeholder kommer til at fremstå som en helhed.
- Den valgte beplantning skal være for egnen og det specifikke områdes karakteristiske arter til brug for læhegn jf. www.plantevalg.dk.
- Den afskærmende beplantning om stalde og gyllebeholdere skal vedligeholdes og fornyes efter behov.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 12.515 kg N/år, hvilket 901 kg N/år mere end i nudrift og 6.172 kg N/år mere i forhold til 8-årsdriften.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	11701,5	813,9	12515,3
Nudrift	11087,6	526,2	11613,8
8 års-drift	5652,5	690,6	6343,1

Tabel 4.1.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning over ammoniakemission fra det samlede anlæg

Årsagen til den højere ammoniakemission i den ansøgte drift i forhold til nudrift skyldes, at stald 5 ændres fra smågrise stald i nudrift til slagtesvinestald i ansøgt drift.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til beregningen, og der stilles ingen vilkår i dette afsnit.

4.2 AMMONIAK OG RENERE TEKNOLOGI

Da ammoniak emissionen fra anlægget er på mere end 750 kg ammoniak pr. år, skal husdyrbruget som udgangspunkt overholde et niveau svarende til ammoniak emissionen ved anvendelse af den bedste teknologi (BAT⁷). BAT niveauet er fastsat af Miljøstyrelsen og beregnes i den elektroniske ansøgning.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har lavet nedenstående beregning af det samlede BAT krav ud fra forudsætningerne i den tidligere godkendelse og tillæg til denne. Ansøger har lavet en tilsvarende beregning i det elektroniske ansøgningsystem som en scenarieberegning.

⁷ BAT = Best Available Techniques

Stald	Produktionsarealareal (m ²)	Emmissionsfaktor (NH ₃ -N/m ² /år)	Emission (NH ₃ -N/år)	Miljteknik Tidligere godkendelse	BAT ansøgt NH ₃ -N/år
1	403	1,90	765,70	*	765,70
2	992	1,90	1.884,80	*	1.884,80
3	512	1,90	972,80	*	972,80
4	821	0,56	459,76	10 % red. gyllekøling	413,78
5	826	1,90	1.569,40	10 % red. gyllekøling	1.412,46
6	791	1,90	1.502,90	10 % red. gyllekøling	1.352,61
7	678	1,90	1.288,20	10 % red. gyllekøling	1.159,38
8	1356	1,90	2.576,40	20 % red. gyllekøling	2.318,76
9	1356	1,90	2.576,40	20 % red. gyllekøling	2.318,76
Faktisk emission stalde uden teknik			13.596,4	BAT stald ansøgt	12.083,8
Lager (beholder 1+2+4+5) uden teknik			1.627,8	50 % red. overdækning	813,7
Samlet emission uden BAT			15.224	BAT total ansøgt	12.898
Faktisk emission					12.515

Årsagen til, at ammoniakemissionen er lavere i ansøgt drift end den beregnede værdi for BAT skyldes, at reduktionen af ammoniakemissionen ved gyllekøling i stald 4-7 hæves fra 10 % til 19 %. I stald 8-9 sænkes reduktionen i ammoniakemissionen fra 20 % til 19 %. Angående gyllebeholdere sker der ingen ændring.

Samlet set overholdes BAT for emission af ammoniak fra det samlede anlæg, da den beregnede BAT for ammoniak fra det samlede anlæg er på 12.898 kg ammoniak pr. år, mens den reelle emission i ansøgt drift er på 12.515 kg ammoniak pr. år.

Nærmere om stalde og gyllebeholdere i henholdsvis afsnit 2.1 og 2.3.

Der stilles ingen vilkår.

4.2 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁸ § 2 stk. 1 samt §§ 25-29.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug

- Kategori 1 natur er særlig ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000)- husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 ligger i Natura 2000 område Halsted Kloster Dyrehave (Natura 2000 område 178) samt i Natura område Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand (Natura område 173) ved Blans. Begge områder ligger ca. 5,8 km fra staldanlæg mv. på Kaahavegaard. Der er tale om henholdsvis Ege Blandeskov (Halsted Kloster) og Elle- og Askeskov (Blans).

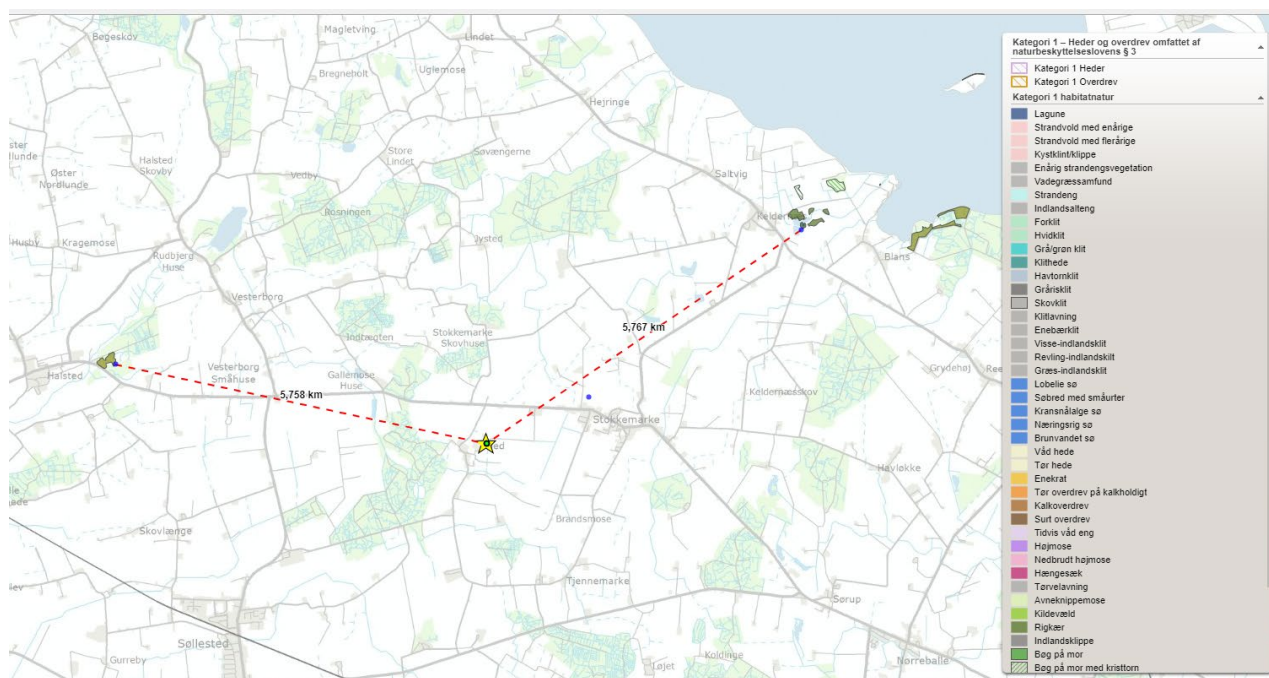
I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at totaldepositionen fra ejendommen i ansøgt drift på begge områder er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Rødbyhavn ca. 19,3 km fra anlæg på Kaahavegaard. Totaldisposition på arealer mere end 5 km fra ejendommen vil i ansøgt drift være 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

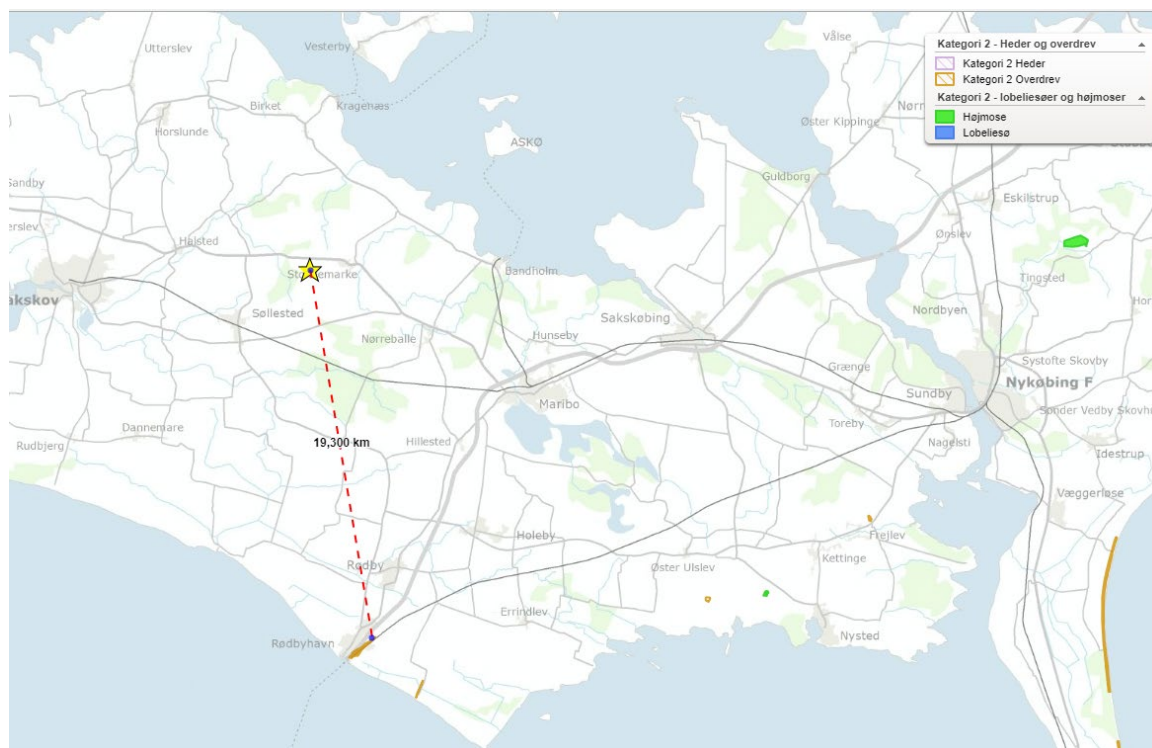
Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er en mose 1,5 km vest for staldanlægget m.v. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift, hvilket er det samme som i nudrift.

Nærmeste skov, der betegnes som kategori 3 natur, er skov på gammel skovbund 565 m vest for staldanlæg m.v. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,7 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift og 0,8 kg ammoniak pr. ha pr. år i nudrift.

Kaahavegaard – Husdyrgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a – dateret den 15. juli 2020

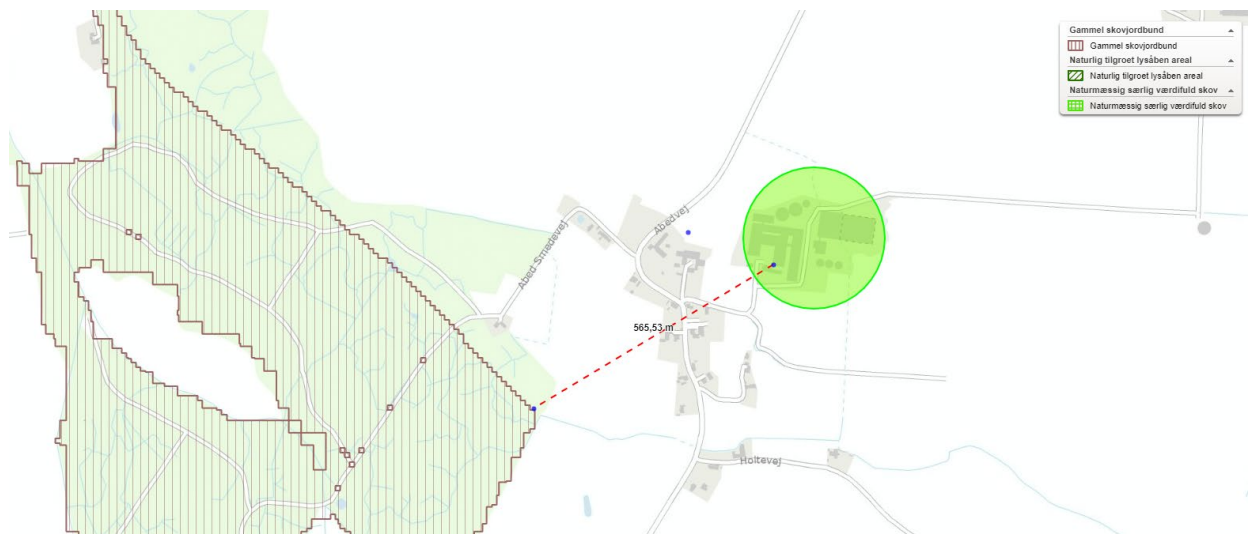
Kort 4.2.1 Kaahavegaard og nærmeste kategori 1 natur ved Halsted Kloster Dyrehave og ved Blans

Kort 4.2.2 Kaahavegaard og nærmeste kategori 2 natur ved Rødbyhavn

Kort 4.2.3 Kaahavegaard og nærmeste kategori 3 natur – mose 1,5 km fra anlægget

Kort 4.2.4 Kaahavegaard og nærmeste kategori 3 skov – 565 m fra anlægget

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, da der i den elektroniske ansøgning kan beregnes, at både kategori 1, og -2 natur ikke påvirkes af ammoniak fra den ansøgte drift i stalde m.v. på Kaahavegaard.

Angående kategori 3 natur er der heller ingen bemærkninger, da påvirkningen er den samme – eller mindre i ansøgt drift end i nudrift.

Der stilles ingen vilkår.

4.3 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget, da der ikke er registreret sådanne fund i nærheden.

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Kort 4.3.1 Kaahavegaard og 5 nærmeste beskyttede søer

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra det ansøgte staldanlæg. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

I den elektroniske ansøgning beregnes der følgende ammoniakdeposition i søerne 1-5:

Sø	1	2	3	4	5
Ammoniak (kg/ha/år) - ansøgt	0,6	0,6	0,2	1,3	0,3
Ammoniak (kg/ha/år) - nudrift	0,6	0,6	0,2	1,4	0,3
Ammoniak (kg/ha/år) – 8 år siden	0,9	0,8	0,3	1,7	0,4

Da ammoniakdepositionen i ansøgt drift i alle tilfælde er den samme eller mindre end i nudrift, har Lolland Kommune ingen bemærkninger.

Der stilles ingen vilkår.

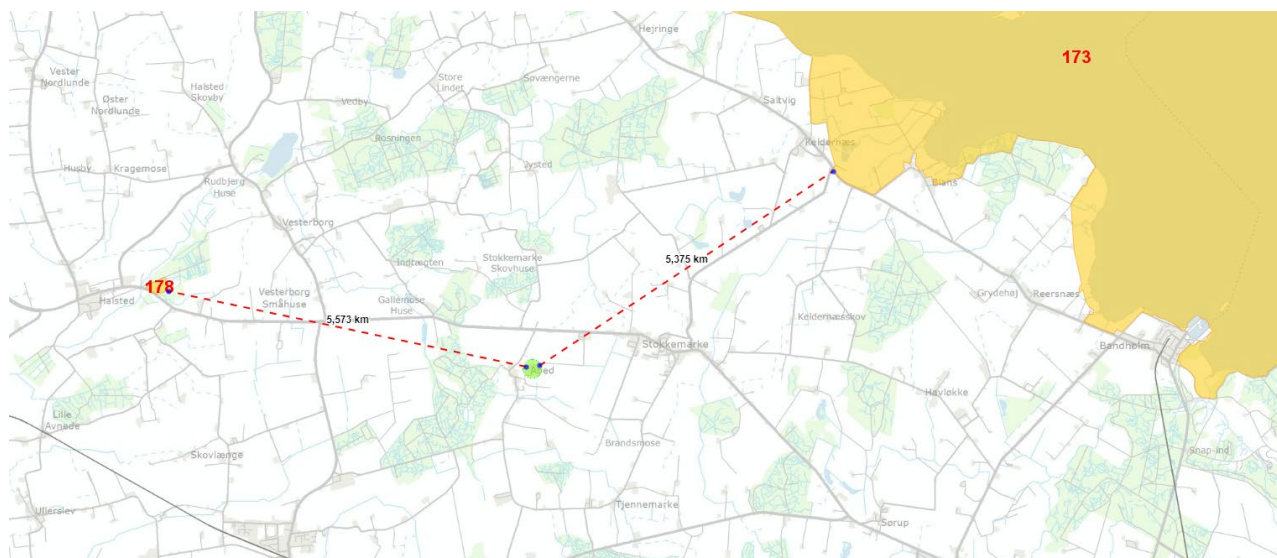
4.4 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 områder er Halsted Kloster Dyrehave (Natura 2000 område 178) samt i Natura område Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand (Natura område 173). Områderne ligger henholdsvis 5,6 og 5,4 km fra Kaahavegaard.

Kort 4.2.7 Kaahavegaard og nærmeste Natura 2000 områder

I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at totaldepositionen fra ejendommen i ansøgt drift på begge områder er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Da det kan beregnes, at områderne ikke påvirkes direkte af ammoniak fra driften af Kaahavegaard, har Lolland Kommune ingen bemærkninger, og der stilles ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stald og gyllebeholdere er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bygge Lovgivningen.

De 2 gyllebeholdere øst for ejendommen ligger i NFI⁹ område, hvor grundvandet særligt skal beskyttes med nedsivning af kvælstofforbindelse. Beholderne er udstyret med beholderalarm, da de ligger mindre end 100 m fra et åbent vandløb. Den sikring finder Lolland Kommune for tilstrækkelig til sikring af grundvandet - se ellers afsnit 2.3 om husdyrgødning og afsnit 3.1 om placering af gyllebeholderne.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.2 SPILDE- OG OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Både drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af stalde ledes sammen med gylle til gyllebeholderne, og indgår i beregning af kapacitet af gylle m.v. til gyllebeholderne – se afsnit 2.3.

I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2014 blev et rørlagt vandløb flyttet, og der blev givet dispensation for afstandskrav til det flyttede vandløb – se afsnit 3.1.

---

⁹ Nitrat Følsom Indvindingsområde (drikkevand)

I forbindelse med tidligere tillæg til miljøgodkendelse i 2016 blev der søgt og givet udledningstilladelse til direkte udledning af overfladevand til det rørlagte - og flyttede vandløb.

Det rørlagte vandløb, hvortil der er direkte udledning, er en del af Vandløb 65 Maribo. Vandløbet afleder til Åmoserenden, der er et åbent tidligere amtsvandløb, der ender i Vesterborg Sø.

Kort 5.2.1 Kaahavegaard og nærmeste vandløb – blå er kommunale vandløb, mens de lilla er tidligere amtsvandløb. Stiplede er rørlagte vandløb

I ansøgt drift sker der ikke ændringer af afløbsforhold i forhold til nudriften. Ved evt. ændringer skal der efter gældende lovgivning evt. søges udledningstilladelse.

Der stilles ingen vilkår.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I den elektroniske ansøgning er der lavet en beregning af lugt fra det samlede staldanlæg. Anlæg til opbevaring af husdyrgødning giver ikke anledning til lugt i den daglige drift, såfremt opbevaringen sker efter gældende lovgivning. Derfor indgår anlæg til opbevaring af husdyrgødning ikke i beregning af lugt fra anlægget.

Lugtberegningen i den elektroniske ansøgning, som er sket ud fra dyretype, produktionsareal og miljøteknologi, giver følgende resultat for det samlede staldanlæg:

Lugt	LE/s	OU/s
Nudrift	94.856	193.638
Ansøgt drift	90.658	185.258

Tabel 6.1.1 Beregning i den elektroniske ansøgning af lugt i nudrift og ansøgt drift

Miljøteknologi er gyllekøling i stald 3-9 i både nudrift og ansøgt drift. I nudrift er lugtreduktionen ved gyllekøling 10 % i stald 3-7 og 20 % i stald 8-9. I ansøgt drift er der lugtreduktionen i alle stalde på 20 %.

I ansøgt drift er der øget lugt fra stald 5, der ændres fra stald fra smågrise til slagtesvin. Men pga. øget effekt af gyllekøling, er der mindre lugt i ansøgt drift end i nudrift.

Dyretype og produktionsarealer fremgår af afsnit 2.1. Beregning af lugtreduktion ved gyllekøling fremgår af afsnit 2.2.

Der er i den elektroniske ansøgning efterfølgende beregnet en lugtgenegrænse i forhold til enkelt beboende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OU¹⁰), boliger uden landbrugspligt i samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OU) samt byzone og sommerhusområder fastlagt i kommuneplanen (maksimalt 5 OU).

¹⁰ OU = odour units (lugtenheder)

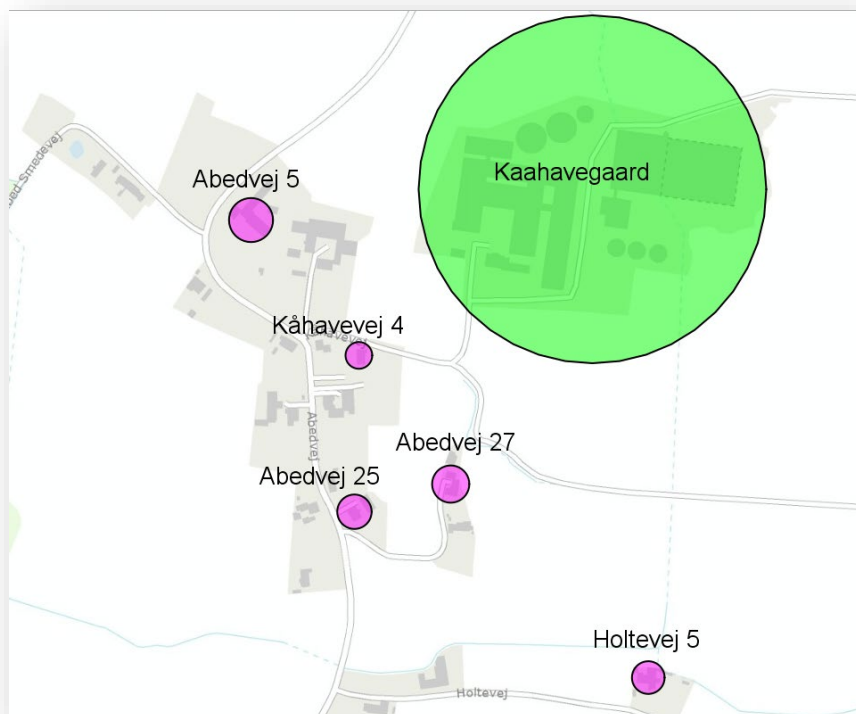
Af den elektroniske ansøgning fremgår følgende beregning af luftgeneafstande til nærmeste nabo-beboelser:

Type	Adresse	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genkriterie over-
Enkeltbeliggende bolig	Holtevej 5	NY	607	486	447	NEJ
Bolig samlet bebyggelse	Abedvej 25	NY	1.113	1.002	374	NEJ
Bolig samlet bebyggelse	Abedvej 27	NY	1.113	1.002	307	NEJ
Bolig samlet bebyggelse	Abedvej 5	NY	1.113	1.113	328	NEJ
Bolig samlet bebyggelse	Kåhavevej 4	NY	1.119	1.039	268	NEJ
Byzone	Stokkemarke	NY	1.423	1.423	1.464	JA

Tabel 6.1.2 Beregning fra den elektroniske ansøgning af luftgeneafstande

Tabellen skal læses således, at der skal være mindst 486 m mellem staldene (et beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (korrigeret geneafstand), og der er reelt 447 m (vægtet gennemsnitsafstand) - den første beregning i ovenstående skema. Kravet er derfor ikke overholdt.

Er den beregnede korrigerede luftgeneafstand mindre end den vægtede gennemsnitsafstand, der er den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum, er kravet overholdt. I ovenstående tabel gælder det kun for luftgeneafstanden til byzone – Stokkemarke – se kort 3.2.1.

Kort 6.1.3 Nærmeste nabo-beboelse (Holtevej 5) og nærmeste beboelser i samlet bebyggelse (øvrige)

Der skal i lugtberegningen også tages højde for, om der er andre større husdyrbrug, der kan påvirke de samme boliger, samlet bebyggelse og byzone med lugt. Den vurdering sker efter helt fastsatte retningslinier og kaldes kumulation. Der er ingen kumulation i denne sag.

Da ovenstående beregning af lugtgenafstand i den elektroniske ansøgning er sket ud fra beregningsmodellen "NY" har ansøger mulighed for at lave en OML¹¹ beregning ud fra de faktiske forhold på ejendommen.

De faktiske forhold er ovenstående beregning af lugt (OU) – tabel 6.1.1 - ud fra dyretype, produktionsareal og teknologi, som er beregnet i den elektroniske ansøgning, samt placering af afkast, afkast højde og – hastighed specifikt for denne ejendom.

Ansøger oplyser f.eks., at alle afkast er monteret med miljøkryds, og de to afkast fra gulvudsugningen (stald 6-7 og 8-9) føres op i 13 meters højde. Effekten af miljøkrydset er kvantificeret ved at reducere diameteren af afkastet med 15 %, hvorved afkasthastigheden øges.

OML beregning kan være en fordel for ansøger, såfremt afkast f.eks. er højere – eller der er en højere afkasthastighed, som det er tilfældet her. Det kan også, som i dette tilfælde, være en fordel, hvis afkast er placeret længst mulig væk fra nabobeboelse, som det er tilfældet for afkast – herunder punktudsugningen i de nye stalde på Kaahavegaard.

I modellen fordeles lugt fra den enkelte stald på staldens afkast. Ud fra denne lugt, placering af afkast, afkast højde og afkast hastighed kan lugt beregnes i punkter omkring staldanlægget – i dette tilfælde ved relevante boliger - enkelt beliggende bolig i landzone og boliger i samlet bebyggelse.

OML beregningen fremgår af bilag 4, og placering af afkast fremgår af kort i afsnit 2.5 om ventilation.

Stald	Afkastnr. (antal i OML)	OML (OU/afkast)	OML (OU/stald)	Ansøgning (OU/stald)
1	1-5 (5)	2.340	11.700	11.687
2	6-20 (15)	1.920	28.800	28.768
3	28-35 (8)	1.860	14.880	14.848
4	36-45(10) + 103-109 (7)	812	13.804	13.793
5	21-27 (7)	2.740	19.180	19.163
6	46-55 (10) + 111-112 (2)	856	10.272	56 % = 10.277
7	56-64 (9) + 110 (1)	881	8.810	56 % = 8.809
6+7	101 (1)	15.000	15.000	44 % = 14.996
8	65-82 (18)	979	17.622	56 % = 17.617
9	83-100 (18)	979	17.622	56 % = 17.617
8+9	102 (1)	27.700	27.700	44 % = 27.684

Tabel 6.1.4 Lugt i OML beregningen fordelt på afkast og stalde

I OML beregning – bilag 4 – kan den beregnede lugt aflæses i forskellige retninger og afstande fra det i beregningen beregnede fiktive lugtcentrum¹².

¹¹ OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodel

¹² Med lugtcentrum menes et beregnet punkt, hvorfra al lugt fra stalde teknisk set i beregningen stammer fra.

Selv ved brug af muligheden for beregning af lugt ved OML beregning, overholdes lugtgenekriteriet fortsat ikke ved boligerne i den samlede bebyggelse – se kort 6.1.3.

Lolland Kommune har dog mulighed for i visse tilfælde at tillade, at helt ned til kun 50 % af lugtgenefstanden er overholdt, hvilket Lolland Kommune har gjort i tidligere godkendelser for svineproduktionen på Kaahavegaard. Da lugten i ansøgt drift pga. øget gyllekøling er mindre end i nudrift, vil Lolland Kommune fortsat acceptere brug af 50 % reglen.

Ansøger har fremsendt kort, der viser afstande og placering af de relevante boliger i forhold til det beregnede lugtcentrum på Kaahavegaard – se næste side. På kortet er angivet afstande og vinkler til de relevante boliger. De samme afstande og vinkler kan aflæses direkte i OML beregningen i bilag 4.

Adresse	Vinkel (Grader)	Afstand * (m)	Lugt (OU)	2+afstand* (m)	Lugt (OU)	Max. lugt (OU)	Lugt overhold ved 50% regel
Holtevej 5	170	437	7			15	Overholdt uden 50% regel
Abedvej 27	200	301	8	602	6	7	Ja
Abedvej 25	220	371	8	742	5	7	Ja
Kåhavevej 4	230	268	12	536	7	7	Ja
Abedvej 5	260	335	12	670	6	7	Ja

- Afstand fra lugtcentrum = vægtet gennemsnitsafstand

Tabel 6.1.4 Aflæsning af OML beregningen af lugt ved relevante boliger

Det er derfor samlet set Lolland Kommunes vurdering, at lugtgenefstanden er overholdt til:

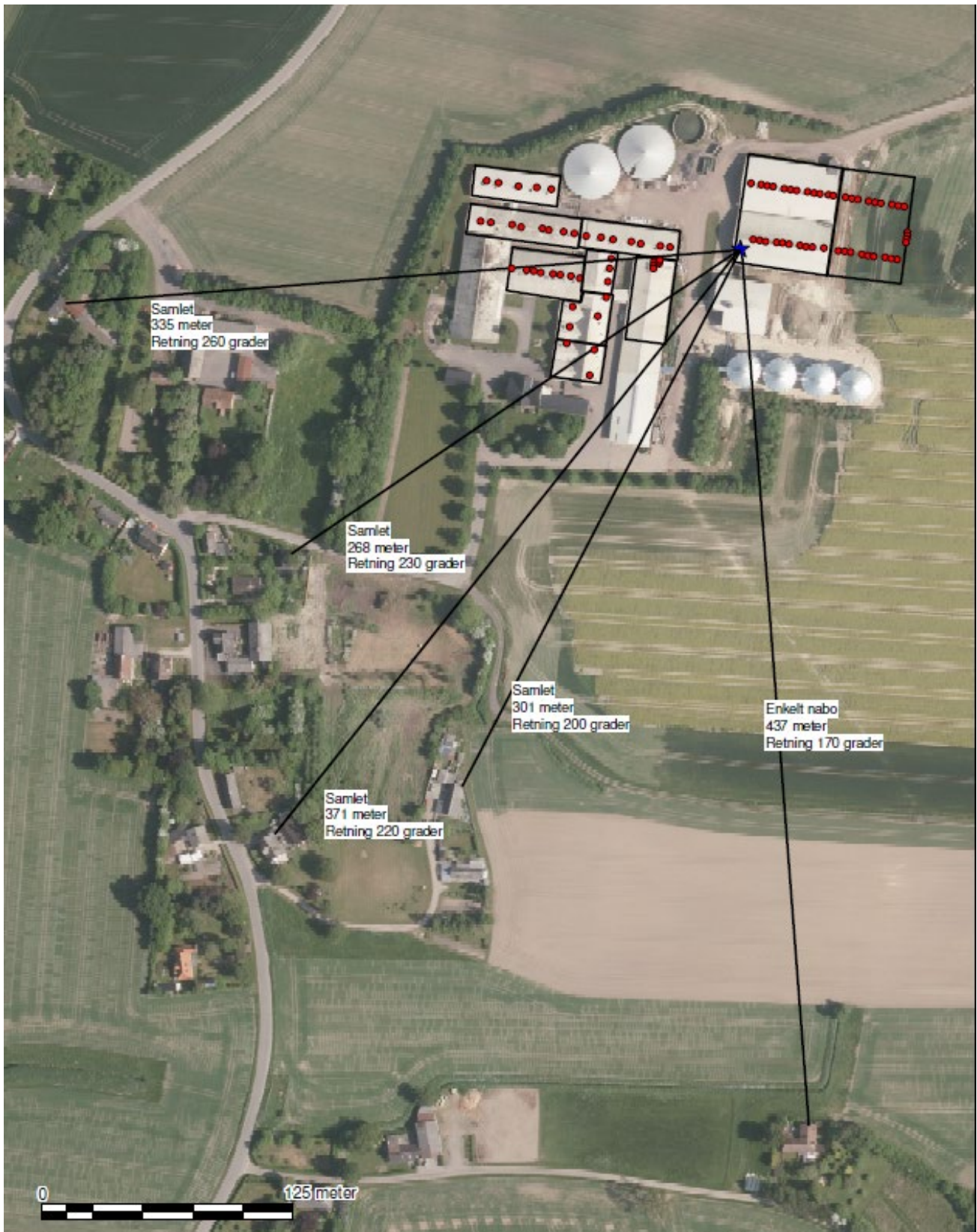
- Nærmeste byzone (Stokkemarke) – Beregnet i den elektroniske ansøgning
- Boliger i samlet bebyggelse (nærmeste boliger i Abed) – OML beregning og brug af 50 % regel
- Boliger i landzone (Holtevej 5) – OML beregning

Forudsætningen for beregning af, at lugtgenekravet er overholdt er OML beregningen og forudsætningerne for denne som afkast placering, - højde samt afkast hastighed.

Derfor stiller Lolland Kommune vilkår om, at såfremt disse forudsætninger ændres, skal det ved en ny OML beregning med de ny forudsætninger dokumenteres, at lugtgenekravet fortsat er overholdt ved brug af 50 % reglen.

Der stilles desuden vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne. Herunder rengøring af stalde og foderanlæg.

Andre relevante vilkår fremgår af afsnit 2.5 om ventilation.

Kort 6.1.5 Det beregnede lugtcentrum i forhold til relevante boliger med angivelse af afstande og vinkler i forhold til det beregnede lugtcentrum

Vilkår

- Sker der ændringer i forudsætningerne for OML beregningen udført i forbindelse med ansøgning om denne miljøgodkendelse, skal det ved en ny beregning dokumenteres, at lugtgenekriterierne, som var gældende, da denne godkendelse blev meddelt, stadig er overholdt.
- Viser en ny beregning, at lugtgenekriteriet ikke er overholdt, skal der straks iværksættes tiltag, så kriterierne overholdes, hvilket skal dokumenteres.
- Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen
- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 AFFALD OG DØDE DYR

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune fasthold ansøger i, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr.

Angående bortskaffelse af kadaver finder Lolland Kommune gældende lovgivning og modtager firmaets retningslinier for tilstrækkelige.

Der stilles i kapitel 7 vilkår om dokumentation for bortskaffelse af affald.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.4 STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Der forventes ikke at opstå gener som følge af vibrationer.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinier. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.

- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.5 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	120	120
Korn	210	210
Afhentning slagtesvin	200	200
Levering af smågrise	63	63
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	1150	1150
Affald	52	52
Brændsel	10	10
Transporter i alt	1857	1857

Tabel 6.5.1 Ansøgers oplysninger om transport

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er fra ejendommen lavet en indkørsel direkte fra Vestre Landevej, hvilket er med til at mindske kørsel til - og fra ejendommen gennem Abed betragteligt.

Der forventes desuden ikke øget kørsel i ansøgt drift i forhold til nudriften.

Ansøger oplyser desuden, at kørsel til – og fra ejendommen så vidt, det er muligt, vil ske på hverdage inden for normal arbejdstid. Ansøger oplyser, at kørsel uden for normal arbejdstid, hvilket kan være kørsel med gylle i en kortere periode, normalt vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til kl. 22 og i tidsrummet kl. 8 til kl. 23 i weekender og på helligdage.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapporten.

Der stilles ingen vilkår.

6.6 ANDRE PÅVIRKNINGER

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der i ansøgt drift ikke vil være gener for naboerne i form af støv eller lys fra Kaahavegaard.

Det er ligeledes Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er andre driftsforhold, som vil give anledning til nabogener. Der stilles derfor ingen vilkår.

7. DOKUMENTATION OG EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant- i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøtilladelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne tilladelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller samt logbøger over gyllebeholdernes flydelag kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation

Vilkår

- Denne godkendelse skal være tilgængelig på ejendommen som et trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående egenkontrol og dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden, hvis denne anmoder om det.

Gyllekøling (afsnit 2.2)

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- Enhver form for driftsstop af gyllekølingsanlægget skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 dage.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

- Til dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt aftaler om levering af gylle til andre ejendomme.

Energi- og vandforbrug (afsnit 2.4)

- Der skal på ejendommen ske månedlige aflæsninger af el – og vandforbrug i staldanlæg

Ventilation (afsnit 2.4)

- Til dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Til dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.3)

- Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

- Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.

8. KRAV I FORHOLD TIL IE DIREKTIVET¹³ SAMT MILJØKONSEKVENSRAPPORT

I dette kapitel findes ansøgers oplysninger og Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering samt evt. vilkår i forhold til særlige krav til IE- husdyrbrug¹⁴ jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 1, pkt. C) og ansøgers miljøkonsekvensrapport (bilag 1, pkt. D).

8.1 FORANSTALTNINGER VED OPHØR

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt. 1 skal ansøger oplyse om påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøges redegørelse.

Lolland Kommune stiller vilkår om, at rengøring, oprydning m.v. ved ophør af svineproduktionen på ejendommen.

Vilkår

- Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

8.2 FOREBYGGELSE AF - OG BEREDSKAB VED UHELD

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 35, stk. 1, pkt. 7 skal ansøger redegøre for, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Der er særskilt fremsendt en beredskabsplan.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøges redegørelse om de trufne foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

¹³ IED- husdyrbrug, husdyrbrug med en årlig ammoniakemission på mere end 3.500 kg samt andre, som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 3.

¹⁴ Husdyrbrug, der overskider stipladsgrænserne i husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1, pkt. 2.

Da der er tale om et brug omfattet af IE-direktivet, er det et krav, at der skal foreligge en brugbar og tilgængelig beredskabsplan på bedriften.

Beredskabsplanen, som den ser ud på godkendelsestidspunktet, ses i bilag 5.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til driftsforstyrrelser og uheld fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
- Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
- Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgå af planen.
- Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

8.3 VALG AF BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.2 skal ansøger redegøre og dokumentere for valg af bedst tilgængelig teknik på husdyrbruget – evt. henvisning til tidligere afsnit om det samme.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse om valg af renere teknologi.

8.4 ALTERNATIVER TIL TEKNOLOGI, TEKNIK OG FORANSTALTNINGER

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.3 skal ansøger fremlægge et ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger evt. henvisning til miljøkonsekvensrapport.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse om de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.

8.5 BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 1 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om placering/udformning/dimensioner, det ansøgtes kumulative indvirkning på miljøet, foranstaltninger mod forurening samt alternative løsninger.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger om - og redegørelse om placering/udformning/dimensioner, det ansøgtes kumulative indvirkning på miljøet, foranstaltninger mod forurening samt alternative løsninger.

Der henvises til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

8.6 SAMLET IKKE TEKNISK RESUME

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 2 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde "et samlet ikke-teknisk resume".

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers samlede ikke-tekniske resume.

Der henvises til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

8.7 UDARBEJDELSE AF MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 3 skal det foreligge "oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten"

Ansøgers oplysninger

Ansvarlig konsulent:

Cand. Scient. Jakob Altenborg
Miljø og Natur Landbrugsrådgivning
jakob@miljognatur.dk
Tlf. 26255991

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående eller til den samlede udarbejdede rapport.

9. BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 2: Produktionsareal

Bilag 3: Plantevalg

Bilag 4: OML beregning

Bilag 5: Beredskabsplan

BILAG 1 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ansøgning om miljøgodkendelse for

slagtesvineproduktionen

Kaahavevej 8

4920 Søllested

Datablad

Ansøger og ejer	Boye Tambour Kaahavevej 8 4920 Søllested Mail: bt@kaahavegaard.dk
	Kontaktperson på miljø sagen: Boye Tambour Mobil: 2222 2324 Mail: bt@kaahavegaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Kaahavevej 8, 4920 Søllested
CVR-nummer	10032830
CHR-nummer	94850
Kommune	Lolland Kommune
Ejendomsnummer	3600006650
Matrikel-nr.	8a - Abed By, Stokkemarke
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	215587
Konsulent	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning – CVR 25914562 Jakob Altenborg Cand.Scient i biologi. jakob@miljoeognatur.dk , mobil 26259791 Byrumvej 30, 9940 Læsø
Ansøgning indsendt	22-11-2019

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Kåhavevej 8. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Kåhavevej 8, 4920 Søllested. Der opføres ikke nye bygninger.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,4 km vest for Stokkemarke som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 250 m til nærmeste samlede bebyggelse – Abed.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig (nabo), samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Da der ikke er tale om udvidelse eller ændring af produktionen i forhold til den nuværende produktion, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

Datablad	2
Forord.....	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Tidligere godkendelser.....	7
Biaktiviteter	7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.....	7
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	7
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.....	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	8
B.4 Beliggenhed og omgivelser	8
Landskabs og planmæssige forhold.....	10
B.5 Ammoniakemission	12
Natur.....	12
B.6 Lugtemission	15
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	17
Støj.....	17
Rystelser	17
Lys.....	18
Fluer og skadedyr	18
Støv	19
Transport.....	19
Egenkontrol	20
Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:	20
Risici og håndtering	21
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug.....	22
Døde dyr.....	23
Spildevandsmængde	23
Energiforbrug	24
Vandforbrug	24
Reststoffer.....	25
Foder	25
B.9 Valg af BAT.....	26
B.10 Grænseoverskridende virkninger	26
IE-husdyrbrug.....	26
C.1 Foranstaltninger ved ophør	27
C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management	27
Management	27

BAT energi	28
BAT vand.....	29
BAT – råvarer	29
Samlet BAT-vurdering.....	30
C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer	30
Miljøkonsekvensrapport	31
D.1-a Udformning, dimensioner mm.....	31
D.1-b Forventede indvirkning på miljøet.....	32
Vandmiljø	32
Natur.....	32
Naboer/lugt.....	32
D.1-c Særkender.....	33
Risici og håndtering	33
Beskrivelse af risikominimering/BAT	34
D.1-d Væsentlige alternativer	34
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	35
D.3 Kompetente ekspert.....	35

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

- 15. aug. 2015 miljøgodkendelse
- 28. april 2014 Miljøgodkendelse
- 15. aug 2016 Tillæg til miljøgodkendelse
- 29. aug 2018 Genoptaget tillæg til miljøgodkendelse

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med produktion af slagtesvin. Produktionsarealet udgør samlet 7735 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Slagtesvin Delvist spaltegulv	403	403	403
Stald 2	Slagtesvin Delvist spaltegulv	992	992	992
Stald 3	Slagtesvin Delvist spaltegulv	512	512	512
Stald 4	Smågrise Delvist spaltegulv	821	821	821
Stald 5	Slagtesvin Delvist spaltegulv	826	826	826
Stald 6	Slagtesvin Delvist spaltegulv	791	791	
Stald 7	Slagtesvin Delvist spaltegulv	678	678	
Stald 8	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1356	1356	
Stald 9	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1356	1356	

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Alle gyllebeholdere er overdækkede.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 18.300 m³, som udgøres af 6 gyllebeholdere - 3 * 2400 m³ og 2 * 4000 m³, samt 3100 m³ i gyllekanaler og fortanke. Dertil afhentes der 2000 m³ af gylleaftager. Det vurderes ud fra normtal 2019, at der under normale forhold produceres ca. 27.700 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 42.000 slagtesvin og smågrise.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af slagtesvin.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der er ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med overgang til stipladsmodellen.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1350 m	Stokkemark	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på	2900 m	Rekreativt område ved Frisenlundvej	50 m

beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.			
Nabobeboelse	141 m	Abedvej 9	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	752	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	1621	50 m	Ja	
Vandløb	987	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	342	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	138	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>15	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	3	15 m	Nej *	
Naboskel	19	30 m	Nej *	

*Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	5186	Skov	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	19211	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	569	Pot amm skov	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Dog er standen til skel og beboelse ikke overholdt, men det vurderes at der godkendelsen ikke medfører en øget forurening, og derfor skal afstandskravene ikke overholdes.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber (Stille- og mørkeområde)		X
Større sammenhængende landskaber		X
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder og store husdyrbrug*	X	
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning	X	
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

*Særligt Værdifulde Landbrugsområder

Ifølge Kommuneplanen for Lolland Kommune gælder følgende:

Særligt værdifulde landbrugsområder

Særligt værdifulde landbrugsområder er primært beholdt jordbrugserhvervene. Det er dog også her anlæg, der nødvendigvis må placeres i det åbne land, fortrinsvis skal søges placeret.

3.2.3 Når der inddrages særligt værdifulde landbrugsområder til andet formål end jordbrugsmæssig anvendelse skal:

- arealforbruget begrænses mest muligt
- eventuelle alternative placeringsmuligheder undersøges med henblik på at opnå, den for jordbruget, mindst belastende løsning
- velarronderede ejendomme, ejendomme med gode bygninger, væksthuse, ejendomme med frugtplantager, skove mv. samt læbælter omkring frugtplantager skal så vidt muligt bevares
- nødvendige indgreb ske under størst mulig hensyntagen til de berørte landbrugsejendommers struktur- og arronderingsforhold, og de foretagne bygnings- og kulturtekniske investeringer.

Bemærkninger til retningslinien

Det åbne land er som udgangspunkt forbeholdt jordbrugsmæssig anvendelse. Dette gør sig særligt gældende inden for de særligt værdifulde landbrugsområder, hvor hensynet til jordbruget som udgangspunkt har højeste prioritet.

Selvom jordbruget har højeste prioritet, skal der ved godkendelser og tilladelser til jordbrug, tages hensyn til de øvrige udpegninger i kommuneplanen, herunder natur, miljø, landskab og kulturmiljø mv., samt hensyn til naboer, ligesom der kan være lovmæssige begrænsninger i jordbrugets udøvelse. Det gælder bl.a. for naturbeskyttelseslovens beskyttede naturtyper (§ 3) og beskyttelseslinjer samt for planlovens VVM-bestemmelser.

Planloven sikrer, at byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for jordbruget, kan opføres uden tilladelse, når det er i direkte tilknytning til de eksisterende bygninger på en ejendom. Bygninger til gartnerier på landbrugsejendomme er også omfattet.

Der kan dog opstå særlige tekniske eller miljømæssige forhold, som gør det nødvendigt at opføre fritliggende driftsbygninger. Det gælder f.eks. hvis en gård i en landsby skal udvide produktionen. Så kan det blive nødvendigt at flytte nye driftsbygninger mindst 300 meter væk fra landsbyen.

Når der skal opføres en fritliggende driftsbygning, kan der stilles vilkår om placering og udformning, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til landskab, natur eller miljø. Landmanden har dog krav på en tilladelse på det sted på ejendommen, hvor byggeriet vil påvirke landskab, natur og miljø mindst muligt.

Udpegningen af et areal som særligt værdifuldt landbrugsområde betyder ikke, at der ikke kan ske anden planlægning i området, men at der bør lægges særlig vægt på de jordbrugsmæssige interesser.

Arealer, der ligger op til byer og landsbyer, kan f.eks. inddrages til bolig og erhvervsformål mv., jf. kommuneplanens rammer og gennem fremtidige kommuneplantillæg, ligesom der kan planlægges for større tekniske anlæg som f.eks. vindmøller og solceller.

Hertil kommer, at en del af de særligt værdifulde landbrugsområder er udlagt til f.eks. potentielle vådområder, skovrejsning mv. Desuden giver planlovens landzonebestemmelser mulighed for at tillade en del byggeri i de små landsbyer og i nogle tilfælde også i det åbne land.

Landbrugsjordens dyrkningsværdi påvirkes ikke af, at der kan gives landzonetilladelser og planlægges for andre formål end jordbrug.

Skovrejsning

Retningslinje

Skovrejsningsområder (områder, hvor skovrejsning er ønsket) og områder, hvor ny skovrejsning er uønsket, er udpeget og vist på kort 9.5.1.

Bemærkninger til retningslinien

Skovene har stor betydning i indsatsen for at bevare og øge den biologiske mangfoldighed. De er med til at sikre godt drikkevand, da grundvand dannet under skov har en høj kvalitet i forhold til grundvand under landbrugsjord, hvor der anvendes gødning og pesticider. De begrænser samtidig drivhusgas i atmosfæren ved lagring af kulstof i træerne. Og ikke mindst er skovene et af vores vigtigste friluftsområder.

Lolland Kommune er et af landets mest skovfattede områder med kun 9 % skov, hvor landsgennemsnittet er 13 %. Den nationale målsætning er, jf. Danmarks Nationale Skovprogram, at skovarealet skal udgøre 20-25 % af landarealet i løbet af de næste 65 - 85 år.

Vurdering

Projektet indebærer ikke nybyggeri på ejendommen, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav.

De ingen nye bebyggelser involveret i godkendelsen. Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 12515 kg N/år, hvilket 901 kg N/år højere end den tilladte drift og 6172 kg N/år højere i forhold til 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer,	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.	
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 5,1 km nordøst for ejendommen. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 20 km syd for ejendommen. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		0,1-1,0	0,0-0,4	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en skov. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0,4 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens

				afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 natur		0,3-1,3	0,1-0,4	Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0,3 kg N/ha/år, og dermed ligger merdepositionen under grænsen på 1,0 kg N/ha/år, som er vurderet at medføre en påvirkning af naturområder.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Mårfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Springfrø	X	
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er registreret bilag IV-arter (springfrø) ligger i en afstand af ca. 400 m vest for anlægget. Derudover er der registreret springfrø i 2 andre steder indenfor en afstand af 1000 meter.

For de øvrige arter gælder at der ingen aktuelle registreringer er af arterne i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Selvom der kun er 400 meter til nærmeste findested for springfrø, så sker der som følge af godkendelsen en minimal merpåvirkning af søen med 0,4 kg N/ha/år. Totaldepositionen er 1,3 kg N/ha/år, og såfremt at søen er en klarvandet næringsfattig sø, kan det ikke udelukkes at en deposition i den størrelsesorden vil kunne medføre en påvirkning af søen. Det er dog højst usandsynligt at søen, der er beliggende i et landbrugsopland, vil være næringsfattig. Registreringen af springfrø er også sket under de eksisterende forhold i søen, forhold der ikke ændres væsentligt som følge af godkendelsen. Derfor vurderes tilstedeværelsen af spidssnudet frø

at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arten.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af produktionsarealets størrelse og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	106648	217747	94856	193638
Ansøgt drift	106648	217747	90658	185258
Forskel	0	0	4198	8380

Som angivet i tabellen falder lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Holtevej 5 (enkelt bolig)	0	Ny	486	447	Nej
Kåhavevej 4 (samlet bebyggelse)	0	Ny	1039	268	Nej
Stokkemark (byzone)	0	Ny	1423	1464	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Vurdering

Produktionen overholder ikke bekendtgørelsens lugtgenekrav i forhold til nabo og samlet bebyggelse, og der er derfor udarbejdet en OML beregning der viser at 50 % reglen kan anvendes for den samlede bebyggelse, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

Der anvendes gyllekøling i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9. Effekten på lugtemissionerne fra staldene er 20 % lavere lugtemission. Gyllekølingen er dimensioneret jf . tabel

	Kummeareal m ²	Specifik køleeffekt w/m ²	Driftstimer	Lugtreduktion* %
Stald 4	410	26	8760	20
Stald 5	580	26	8760	20
Stald 6	555	26	8760	20
Stald 7	475	26	8760	20
Stald 8	950	26	8760	20
Stald 9	950	26	8760	20

* lugtreduktion (%) = 0,77*x (x=specifik køleeffekt w/m²)

Stald 6, 7, 8 og 9 har alle gulvudsugning, således at de første 10 m³/t suges ud under gulvet, hvilket ifølge VSP meddelelse 1000 betyder at 44 % af lugten fjernes fra stalden gennem gulvudsugningen. Afkastet for punktudsugningerne for stald 6 og 7 er placeret i østenden af de to stalde og afkastet for stald 8 og 9 er placeret i østenden af de to stalde. Den resterende lugt er derefter fordelt på de resterende afkast i staldene.

Alle afkast er monteret med miljøkryds og de to afkast fra gulvudsugningen føres op i 13 meters højde. Effekten af miljøkrydset er kvantificeret ved at reducere diameteren af afkastet med 15 %, hvorved afkasthastigheden øges

OML resultatet er vedlagt og af resultatfilen fremgår desuden de væsentligste data i relation til de forskellige afkast, der er ligeledes vedlagt oversigt over de forskellige afkasts nummerering.

Der er desuden vedlagt bilag med beskrivelse af afstand og retning til de nærmeste naboer og byzone, samt bilag med placeringen af afkast. Afstandene til naboerne og den dobbelte afstand (50 % reglen) er anvendt som receptorcirkler i beregningen således at lugtpåvirkning kan aflæses direkte af resultatfilen.

Der er foretaget en vurdering af evt. lugtgener ved 5 forskellige naboer i tre forskellige retninger. Vurderingen præsenteres i følgende skema, hvor også 50 % reglen er vurderet:

Adresse	Vægtet gns. afstand	Vinkel Grader	Ansøgt Geneafstand 50 % regel	Lugt i dobbelt geneafstand	50 % regel overholdt
Holtevej 5	437	170	874	5	Ja
Abedvej 25	371	220	742	5	Ja
Kåhavevej 4	268	230	536	7	Ja
Abedvej 27	301	210	602	6	Ja
Abedvej 5	335	260	670	7	Ja

Jf. ovenstående tabel så overholder produktionen kravene for at det er muligt at anvende 50 % dispensationsmodellen. Og det vurderes derfor at produktionen ikke medfører øgede gener for de omkringboende. Desuden reduceres lugt fra ejendommen i forbindelse med godkendelsen.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkluder

Der kan forekomme støjkluder fra:

- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift
- Korntørring

Driftsperiode for støjkluder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Foderanlægget er i drift ca. 18 timer om dagen, således at slaglemøllen kører mere eller mindre konstant og kompressoren kører ved behov i løbet af døgnet. Alle aktiviteter foregår dog inden døre i foderladen. Foderanlægget kører i perioden 04-22.30

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkluder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidpunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80

Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er etableret særskilt indkørsel til ejendommen, hvor der ikke er nabobeboelser beliggende umiddelbart op til. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001).

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder og mineraler.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	120	120
Korn	210	210
Afhentning slagtesvin	200	200
Levering af smågrise	63	63
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	1150	1150

Affald	52	52
Brændsel	10	10
Transporter i alt	1857	1857

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen foregår af egen indkørsel med udkørsel til Vestre Landevej. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, og det vurderes at der ikke vil være en stigning i antal transporter og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Dokumentation for fasefodring og anvendelse af fytase
- Miljøledelsessystem
- E-kontrol 4 gange om året
- Gyllekøling
  - Der indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol vil som minimum bestå af følgende:
    - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
  - Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
  - Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- Anlægget etableres med timetæller til dokumentation for driften.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge. Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpemidler, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst rum/container med fast gulv/bund og uden afløb.

Oplag af olie

Der findes to olietanke i lade. Tankene er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportional med virksomhedens størrelse og type.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf.

Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Lolland Kommune. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Lolland Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Lolland Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

- Medicinrester - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Kanyler - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Landbrugsplast - Leveres til godkendt modtager,
- Udtjente maskiner og udstyr – Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Ejendommen er tilmeldt Lolland Kommunes ordning for dagrenovation. Affaldet består hovedsageligt af husholdningsaffald.

Farligt affald og risikoaffald i form af sprøjter og medicinrester opbevares i container. Kanyler og glas opbevares i spand med låg og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie opbevares i tætte tromler med låg e. lign. Der tale om enkelte tromler med olie til

Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald. Der er indført miljødelse på ejendommen, hvor også affaldshåndtering er beskrevet.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Lolland Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe og smågrise opbevares i container indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved gylletankene.

Klinisk risikoaffald

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette bortskaffes gennem den kommunale afhentningsordning for risikoaffald. Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider/kemi

Pesticider opbevares i aflåst rum/container med fast gulv/bund og uden afløb.

Olie

Der er to olietanke på ejendommen. De er alle placeret i lade.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	2300 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse og personale	200 m ³	Offentlig kloak	ja

Beskrivelse af spildevandstilledning

2300 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Tagvandet afledes til drænen og herfra til Åmoserenden.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	700.000 kwh	700.000 kwh
Udtørring stald	10000 l	10000 l
Opvarmning stald	varmegenindvinding	varmegenindvinding
Dieselolie	35.000 l	35.000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr samt til indvinding af varme fra gyllen.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Elforbruget på ejendommen ligger over normerne, hvilket skyldes at staldene er ældre. Der er en igangværende proces med udskiftning til mindre energiforbrugende udstyr, herunder LED lys og energibesparende ventilatorer. Der udskiftes i med den hastighed som det nuværende udstyr nedslides.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	19000 m ³	27000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	1200 m ³	2300 m ³

Vandforbruget ligger en del over normerne. Der er derfor fokus på netop vandforbruget på ejendommen.

Bedriften forsynes vand fra Søllested Vandværk. Der forventes en stigning i vandforbruget i forbindelse med godkendelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes indkøbt tilskudsfoder og eget korn. Foderet leveres til siloer og foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der anvendes tørfoder på ejendommen og udfordringen sker 4 gange om dagen.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Lolland Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfnng af tanke skal anmeldes til Lolland Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med delvise spaltegulve eller med drænede spaltegulve. Der er tale om eksisterende stalde og BAT niveauet er derfor overholdt. Alle gyllebeholdere er overdækkede.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	12084	882	12944
Faktisk emission Kg N/år	11071	814	12515
Forskel Kg N/år			429
BAT krav overholdt			Ja

På grund af regnefejl i ansøgningssystemet er det ikke muligt at beregne BAT niveauet korrekt med mindre man anvender en workaround. Det samlet BAT krav som fremgår af ovenstående tabel kan derfor ikke genfindes i det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk. Der er lavet en scenarieberegning hvor der er anvendt eksisterende staldafsnit – BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse, og i den scenarieberegning er anvendt 10 % gyllekøling både i nudrift og ansøgt drift, hvilket giver ovenstående BAT-krav. I den indsendte ansøgning er der anvendt eksisterende staldafsnit under BAT forudsætning, da det ikke er muligt at øge gyllekølingsprocenten med mindre den forudsætning anvendes.

BAT- niveauet er beregnet som eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse.

Der er anvendt følgende tiltag for at leve op til BAT. 5 gyllebeholdere er overdækket og der anvendes gyllekøling i stald 4, 5, 6, 7, 8 og 9.

Gyllekølingen er dimensioneret i forhold til maksimal lugtreduktion og den specifikke køleeffekt er 26 w/m² i alle stalde og drifttiden er 8760.

Deraf følger at 26 kw x 3920 m² x 8760 timer / 1000 kw/kwh = 892.820 kwh skal fjernes. Det betyder at der minimum skal være 102 kw køleeffekt i systemet. Der er 3 stk 45 kw pumper

Formlen $0,85*x - 0,004*x^2 =$ ammoniakreduktionsprocent, giver derfor en ammoniakreduktionsprocent på 19 %.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Der er tale om et IE-husdyrbrug da der er over 2000 stipladser til slagtesvin på ejendommen.

C.1 Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter
- Olietanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilses dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

For alle stalde gælder, at det er vurderet at en gennemgribende renovering først er aktuel i løbet af 20-30 år.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.

- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.
- Der er indført miljølædelse på ejendommen

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Miljøledelsessystem

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

Se vedhæftede bilag.

BAT energi

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

- Der anvendes så vidt muligt energibesparende belysning.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode vil lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Der er korntørring på ejendommen. Det forsøges at minimere energiforbruget til korntørring ved at høste kornet præcist når det er modent og tørt.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

Der er undertryksventilation i alle stalde. Der er separat styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

BAT vand

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertrugene. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og iblødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

BAT – råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Daglig regulering af fodertildeling.
- Der udarbejdes foderplaner, evt. i samarbejde med konsulent, og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås. Jævnlig tilpasning af blanderecepter.
- Godt management og sunde dyr.
- Man blander selv foder.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Slagtesvinene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre

indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

I lovgivningen er der faste krav til BAT på ammoniakudledning, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer

For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:

- gylleforsuring
- luftrensning

Det er vurderet at alle alternativer vil medføre en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

D.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Stald 1	683 m ²	5,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 2	1483 m ²	5,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 3	789 m ²	6,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 4	1375 m ²	6,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Smågrise
Stald 5	1168 m ²	6,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 6	1236 m ²	9 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 7	1223 m ²	9 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 8	1765 m ²	9 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Stald 9	1765 m ²	9 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Slagtesvin
Planlager	1200 m ²	6,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag	
Stuehus	340 m ²	5 m	25 °		Beboelse
Foderlade	1000 m ²	6,75 m	20 °	Gule sten, røde gavle og lys grå tag.	Foder
Gyllebeholder I	2400 m ³	7 m		Elementer - overdækket	Gylle
Gyllebeholder II	2400 m ³	7 m		Elementer - overdækket	Gylle

Gyllebeholder IV	2400 m ³	7 m		Elementer	Gylle
Gyllebeholder VI	4000 m ³	7 m		Elementer - overdækket	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

D.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Projektets forventede væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men I Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Der er 1 anden bedrift indenfor en afstand der gør at kumulationen skal vurderes. Kumulationen er vurderet men det giver ikke anledning til andre konklusioner.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes.

En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgenekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt at afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til nabo/samlet bebyggelse ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensationen er derfor mulig.

Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

I relation til øvrige gener er der redegjort herfor i punkt B-7, og det vurderes at der ikke er forhold ved produktionen der påvirker menneskers generelle sundhed.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke øvrige produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

D.1-c Særkender

Der er tale om en slagtesvineproduktion. I forbindelse med godkendelsen af produktionen har man forholdt sig til de mulige væsentlige indvirkninger på miljøet.

Ejendommen forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.

- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmes alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst rum/container med fast gulv/bund og uden afløb.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der findes to olietanke på ejendommen.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering/BAT

Gyllebeholderne bliver etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Der er 4 gyllebeholder som er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

D.1-d Væsentlige alternativer

Ejendommen har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Godkendelsen omhandler udelukkende eksisterende byggeri og derfor vurderes det at der ikke væsentlige alternativer.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er ikke beliggende i område med landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i hovedparten af de eksisterende stalde er med drænet spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er fast overdækning på gyllebeholder, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagret.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietank, der står indendørs, er på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1- 5.

D.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

BILAG 2 PRODUKTIONSAREAL

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Stimål	Stistørrelse (m ²)	Stiantal	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1,7*3,95	6,715	60	403	403	403
Stald 2	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1,7*3,95	6,715	140	940	940	940
Stald 2	Slagtesvin Delvist spaltegulv, sygestier	1,5*4	6	8	48	48	48
Stald 3	Slagtesvin Delvist spaltegulv	1,5*4,25	6,375	80	510	510	510
Stald 4	Smågrise Delvist spaltegulv	1,95*3,6	7,02	30	211	211	211
Stald 4	Smågrise Delvist spaltegulv	2,9*2,35	6,815	64	436	436	436
Stald 4	Smågrise Delvist spaltegulv	2,9*2,5	7,25	24	174	174	174
Stald 5	Slagtesvin Delvist spaltegulv	2,05*3,6	7,38	112	826	826	826
Stald 6	Slagtesvin Delvist spaltegulv	2,25*5	11,25	70	787	787	
Stald 7	Slagtesvin Delvist spaltegulv	2,25*5	11,25	60	675	675	
Stald 8	Slagtesvin Delvist spaltegulv	2,25*5	11,25	120	1350	1350	
Stald 9	Slagtesvin Delvist spaltegulv	2,25*5	11,25	120	1350	1350	

BILAG 3 PLANTEVALG

Se www.plantevalg.dk – søg på adressen og vælg ”læ- og naturplantning”.

Kaahavegaard – Husdyrgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a – dateret den 15. juli 2020

Vælg prioritetsgrænse

Læg og nulprioritet

Vis baggrund for prioritet af træarter

*) Alle træarter i gruppe A=prio.1, B=prio.2, C=prio.3 **) Hold musen på symbolet for at se popup tekst

Prioritetsgrænse	Navn	Latia	Popul info **)	Popul info **)	Artsbeskrivelse	Frøkilde-anbef.
A	Alm. hvidtjørn	Crataegus laevigata	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Alm. hyld	Sambucus nigra	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Alm. hæg	Prunus padus	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Alm. syren	Syringa vulgaris		🔴	🟢	🔴
	Avnbøg	Carpinus betulus	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Beroved	Eurogymus europaeus	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Bævreasp	Populus tremula	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Bøg	Fagus sylvatica	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Druehyld	Sambucus racemosa		🔴	🟢	🔴
	Dunbirk	Betula pubescens	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Dunet gedeblad	Loisera xylosteum	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Engfrøet hvidtjørn	Crataegus monogyna	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Europæisk lærk	Larix decidua		🔴	🟢	🔴
	Femhænet pil	Salix pentandra	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Fjeldribes	Ribes alpinum	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Fuglekirsebær	Prunus avium	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Grønæl	Alnus viridis		🔴	🟢	🔴
	Gråpil	Salix cinerea	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Hassel	Corylus avellana	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Hunderose	Rosa canina	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Hvidel	Alnus incana		🔴	🟢	🔴
	Hvidgran	Picea glauca		🔴	🟢	🔴
	Hvidpil	Salix alba		🔴	🟢	🔴
	Hybridlærk	Larix eurolepis		🔴	🟢	🔴
	Hybridpoppel	Populus Maximowiczii x P. trichocarpa		🔴	🟢	🔴
	Japansk lærk	Larix kaempferi		🔴	🟢	🔴
	Koralhvidtjørn	Crataegus rhipidophylla	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Kristtorn	Ilex aquifolium	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Krøge	Prunus domestica ssp. insititia		🔴	🟢	🔴
	Kvækvod	Viburnum opulus	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Liguster	Ligustrum vulgare		🔴	🟢	🔴
	Mirabel	Prunus cerasifera		🔴	🟢	🔴
	Nær	Acer campestre	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Pyrenæisk røn	Sorbus mougeotii		🔴	🟢	🔴
	Rød kornel	Cornus sanguinea	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Rødel	Alnus glutinosa	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Sergents æble	Malus sargentii		🔴	🟢	🔴
	Søljepil	Salix caprea	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Søljerøn	Sorbus intermedia	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Skovbald	Malus sylvestris	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Skovfyr	Pinus sylvestris	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Slåen	Prunus spinosa	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Småbladet lind	Tilia cordata	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Spidsløn	Acer platanoides	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Stilkæg	Quercus robur	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
Storbladet lind	Tilia platyphyllos	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Taks	Taxus baccata	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Vild pære	Pyrus communis		🔴	🟢	🔴	
Vintereg	Quercus petraea		🔴	🟢	🔴	
Vortebirk	Betula pendula	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Vrisorn	Rhamnus cathartica	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Æblerose	Rosa rubiginosa	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Ædelgran	Abies alba		🔴	🟢	🔴	
Ær	Acer pseudoplatanus	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Øret pil	Salix aurita	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
Østriqsk fyr	Pinus nigra		🔴	🟢	🔴	
B	Alm. røn	Sorbus aucuparia	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Blågrøn rose	Rosa damalis	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Hærtorn	Hippophae rhamnoides	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Klætrose	Rosa pimpinellifolia	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
Rødeg	Quercus rubra		🔴	🟢	🔴	
Storbladet elm	Ulmus glabra	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴	
C	Aksbærmspæl	Amelanchier spicata		🔴	🟢	
	Almindelig bærrmspæl	Amelanchier lamarckii		🔴	🟢	
	Ask	Fraxinus excelsior	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Enebær	Juniperus communis	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴
	Fransk bjergfyr	Pinus uncinata		🔴	🟢	🔴
	Sitkagran	Picea sitchensis		🔴	🟢	🔴
	Terst	Fraxula alnus	🇩🇰 NAT	🔴	🟢	🔴

Klik på en overskrift for at sortere.

BILAG 4 OML BEREGNING

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.300 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 13 koncentriske cirkler

med centrum x,y:	40.,	7.			
og radierne (m):	268.	296.	301.	335.	371.
	437.	536.	592.	602.	670.
	742.	874.	1462.		

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T (C)	VOL	DSI	DSO	HB	Lugt		
											Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1	1	-86.	38.	0.0	6.9	20.	5.69	0.68	0.80	5.7	2.34E-03	0.0000	0.0000
2	2	-80.	37.	0.0	6.9	20.	5.69	0.68	0.68	5.7	2.34E-03	0.0000	0.0000
3	3	-70.	35.	0.0	6.9	20.	5.69	0.68	0.68	5.7	2.34E-03	0.0000	0.0000
4	4	-62.	34.	0.0	6.9	20.	5.69	0.68	0.68	5.7	2.34E-03	0.0000	0.0000
5	5	-54.	34.	0.0	6.9	20.	5.69	0.68	0.68	5.7	2.34E-03	0.0000	0.0000
6	6	-88.	18.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
7	7	-84.	17.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
8	8	-73.	16.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
9	9	-68.	16.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
10	10	-58.	14.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
11	11	-47.	13.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
12	12	-42.	12.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
13	13	-58.	14.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
14	14	-36.	11.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
15	15	-29.	10.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
16	16	-23.	9.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
17	17	-14.	9.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
18	18	-9.	7.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
19	19	-1.	6.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
20	20	5.	6.	0.0	6.9	20.	3.11	0.47	0.47	5.7	1.92E-03	0.0000	0.0000
21	21	0.	0.	0.0	8.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
22	22	0.	-1.	0.0	8.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
23	23	0.	-2.	0.0	8.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
24	24	-2.	-1.	0.0	8.0	20.	5.69	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
25	25	-2.	-2.	0.0	8.0	20.	5.69	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
26	26	-3.	-4.	0.0	8.0	20.	5.69	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
27	27	-3.	-5.	0.0	8.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	2.74E-03	0.0000	0.0000
28	28	-73.	-5.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
29	29	-66.	-6.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
30	30	-62.	-7.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
31	31	-59.	-7.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
32	32	-52.	-8.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
33	33	-51.	-8.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
34	34	-44.	-9.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
35	35	-34.	-10.	0.0	7.8	20.	3.11	0.47	0.47	6.6	1.86E-03	0.0000	0.0000
36	36	-24.	0.	0.0	6.2	22.	3.08	0.47	0.47	5.0	8.12E-04	0.0000	0.0000
37	37	-25.	-5.	0.0	6.2	22.	3.08	0.47	0.47	5.0	8.12E-04	0.0000	0.0000
38	38	-26.	-11.	0.0	6.2	22.	3.08	0.47	0.47	5.0	8.12E-04	0.0000	0.0000
39	39	-28.	-20.	0.0	7.9	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
40	40	-44.	-23.	0.0	7.9	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
41	41	-45.	-33.	0.0	7.9	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
42	42	-30.	-28.	0.0	7.9	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
43	43	-33.	-46.	0.0	8.3	25.	5.09	0.68	0.68	7.1	8.12E-04	0.0000	0.0000
44	44	-46.	-44.	0.0	8.3	25.	5.09	0.68	0.68	7.1	8.12E-04	0.0000	0.0000
45	45	-35.	-58.	0.0	8.3	22.	5.14	0.68	0.68	7.1	8.12E-04	0.0000	0.0000
46	46	47.	38.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
47	47	51.	37.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
48	48	53.	37.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
49	49	56.	36.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
50	50	62.	36.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
51	51	65.	35.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
52	52	67.	35.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
53	53	74.	34.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
54	54	76.	34.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
55	55	79.	33.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T (C)	VOL	DSI	DSO	HB	Lugt Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
56	56	48.	12.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
57	57	51.	11.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
58	58	53.	11.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
59	59	59.	10.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
60	60	61.	10.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
61	61	64.	9.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
62	62	73.	8.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
63	63	75.	8.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
64	64	82.	7.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
65	65	92.	31.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
66	66	95.	30.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
67	67	98.	30.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
68	68	103.	30.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
69	69	106.	29.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
70	70	109.	29.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
71	71	115.	28.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
72	72	118.	28.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
73	73	120.	27.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
74	74	127.	27.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
75	75	129.	26.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
76	76	132.	26.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
77	77	138.	25.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
78	78	141.	25.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
79	79	143.	24.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
80	80	150.	24.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
81	81	153.	23.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
82	82	156.	23.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
83	83	89.	6.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
84	84	91.	6.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
85	85	93.	5.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
86	86	101.	5.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
87	87	103.	4.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
88	88	106.	4.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
89	89	112.	3.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
90	90	114.	3.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
91	91	117.	2.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
92	92	124.	2.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
93	93	127.	1.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
94	94	129.	1.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
95	95	135.	0.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
96	96	138.	-1.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
97	97	140.	-1.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
98	98	146.	-1.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
99	99	149.	-2.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
100	100	151.	-2.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	9.79E-04	0.0000	0.0000
101	101	86.	16.	0.0	13.0	20.	12.42	0.76	0.90	9.0	0.0150	0.0000	0.0000
102	102	156.	10.	0.0	13.0	20.	12.42	0.76	0.90	9.0	0.0277	0.0000	0.0000
103	103	-28.	-25.	0.0	7.9	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
104	104	-28.	-31.	0.0	7.9	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
105	105	-27.	-39.	0.0	5.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
106	106	-27.	-42.	0.0	5.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
107	107	-28.	-48.	0.0	5.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
108	108	-28.	-53.	0.0	5.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
109	109	-29.	-59.	0.0	5.0	22.	5.66	0.68	0.68	6.7	8.12E-04	0.0000	0.0000
110	110	83.	7.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.81E-04	0.0000	0.0000
111	111	85.	32.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000
112	112	86.	32.	0.0	10.0	20.	3.11	0.52	0.62	9.0	8.56E-04	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	16.8	0.7
2	16.8	0.7
3	16.8	0.7
4	16.8	0.7
5	16.8	0.7
6	19.2	0.4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
7	19.2	0.4
8	19.2	0.4
9	19.2	0.4
10	19.2	0.4
11	19.2	0.4
12	19.2	0.4
13	19.2	0.4
14	19.2	0.4
15	19.2	0.4
16	19.2	0.4
17	19.2	0.4
18	19.2	0.4
19	19.2	0.4
20	19.2	0.4
21	16.8	0.8
22	16.8	0.8
23	16.8	0.8
24	16.8	0.7
25	16.8	0.7
26	16.8	0.7
27	16.8	0.8
28	19.2	0.4
29	19.2	0.4
30	19.2	0.4
31	19.2	0.4
32	19.2	0.4
33	19.2	0.4
34	19.2	0.4
35	19.2	0.4
36	19.2	0.4
37	19.2	0.4
38	19.2	0.4
39	16.8	0.8
40	16.8	0.8
41	16.8	0.8
42	16.8	0.8
43	15.3	0.9
44	15.3	0.9
45	15.3	0.7
46	15.7	0.4
47	15.7	0.4
48	15.7	0.4
49	15.7	0.4
50	15.7	0.4
51	15.7	0.4
52	15.7	0.4
53	15.7	0.4
54	15.7	0.4
55	15.7	0.4
56	15.7	0.4
57	15.7	0.4
58	15.7	0.4
59	15.7	0.4
60	15.7	0.4
61	15.7	0.4
62	15.7	0.4
63	15.7	0.4
64	15.7	0.4
65	15.7	0.4
66	15.7	0.4
67	15.7	0.4
68	15.7	0.4
69	15.7	0.4
70	15.7	0.4
71	15.7	0.4
72	15.7	0.4
73	15.7	0.4
74	15.7	0.4
75	15.7	0.4
76	15.7	0.4
77	15.7	0.4
78	15.7	0.4
79	15.7	0.4
80	15.7	0.4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
81	15.7	0.4
82	15.7	0.4
83	15.7	0.4
84	15.7	0.4
85	15.7	0.4
86	15.7	0.4
87	15.7	0.4
88	15.7	0.4
89	15.7	0.4
90	15.7	0.4
91	15.7	0.4
92	15.7	0.4
93	15.7	0.4
94	15.7	0.4
95	15.7	0.4
96	15.7	0.4
97	15.7	0.4
98	15.7	0.4
99	15.7	0.4
100	15.7	0.4
101	29.4	1.4
102	29.4	1.4
103	16.8	0.8
104	16.8	0.8
105	16.8	0.8
106	16.8	0.8
107	16.8	0.8
108	16.8	0.8
109	16.8	0.8
110	15.7	0.4
111	15.7	0.4
112	15.7	0.4

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2020/04/29 kl. 09:06
Dato: 2020/04/29

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Side til advarsler.

Lugt Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)												
	268	296	301	335	371	437	536	592	602	670	742	874	1462
0	8	8	8	7	7	7	6	6	6	5	5	4	3
10	8	8	8	7	7	7	6	6	6	5	5	4	3
20	8	8	8	8	8	7	6	6	6	6	5	4	3
30	9	9	9	9	8	8	7	6	6	6	5	5	3
40	10	10	10	9	9	8	7	7	7	6	6	5	3
50	10	10	10	9	9	8	7	7	6	6	5	5	3
60	12	11	10	9	9	8	7	7	7	6	5	5	3
70	14	12	12	11	10	9	8	7	7	6	6	5	3
80	15	14	13	12	11	10	8	7	7	7	6	5	3
90	16	14	14	13	12	10	8	8	8	7	6	5	3
100	14	13	13	11	10	9	8	7	7	7	6	5	3
110	13	12	12	11	10	9	8	7	7	6	6	5	3
120	11	11	11	11	10	9	8	8	7	7	6	5	3
130	9	9	9	9	9	8	7	7	6	6	5	4	3
140	8	8	8	8	8	7	7	6	6	6	5	5	3
150	8	8	8	8	7	7	6	6	6	5	5	4	3
160	8	7	7	7	7	7	6	6	6	5	5	4	3
170	8	8	8	8	7	7	6	6	6	6	5	4	3
180	7	7	7	7	7	7	6	6	6	5	5	4	3
190	8	8	8	7	7	7	6	6	6	5	5	4	3
200	9	8	8	7	7	7	6	6	6	6	5	4	3
210	10	9	9	8	7	7	6	6	6	5	5	4	3
220	11	10	9	8	8	7	6	6	6	6	5	4	3
230	12	11	10	9	9	8	7	7	7	6	6	5	3
240	13	12	12	11	10	9	8	7	7	6	6	5	3
250	15	13	13	12	11	10	9	8	8	7	6	5	3
260	16	14	14	12	11	9	8	7	7	6	6	5	3
270	17	15	14	13	11	9	8	7	7	6	6	5	3
280	17	14	14	12	11	9	8	7	7	7	6	5	3
290	15	13	13	12	11	10	8	8	8	7	6	5	3
300	13	12	12	12	12	11	9	8	8	7	6	5	3
310	11	11	10	10	10	9	8	7	7	7	6	5	3
320	10	9	9	8	8	7	7	6	6	6	5	5	3
330	9	8	8	8	8	7	7	6	6	6	5	5	3
340	9	8	8	8	8	7	7	6	6	6	5	5	3
350	8	8	8	8	7	7	6	6	6	5	5	4	2

Maksimum= 16.99 i afstand 268 m og retning 270 grader i 198105 (yyyymm)

Lugt Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

Middelværdier (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)												
	268	296	301	335	371	437	536	592	602	670	742	874	1462
0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
20	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
30	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
40	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
50	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
60	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
70	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
80	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
90	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
100	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
110	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
120	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
130	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
210	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
220	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
230	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
240	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
250	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
260	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
270	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
280	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
290	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
300	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
310	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
320	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
330	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
340	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
350	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Maksimum= 1.42 i afstand 268 m og retning 80 grader.

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

Punktkilder .....: C:\OML_Data\boye_tambour_ny_2017_2.kld
Meteorologi.....: C:\Program Files (x86)\OML-Multi\Aal7483LST.met
Receptorer.....: C:\OML_Data\boye_tambour_ny_2017_2.rct
Beregningsopsætning.....: C:\OML_Data\boye_tambour_ny_2017_2.opt

Følgende outputfil er benyttet:

Resultater .....: C:\OML_Data\boye_tambour_ny_2017_2.log

Beregning:

Start kl. 07:56:35 (29-04-2020)
Slut kl. 08:13:54 (29-04-2020)

BILAG 5 BEREDSKABSPLAN

Indhold

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN	2
3 SELVE BEREDSKABSPLANEN	3
3.1 KORTMATERIALE	3
3.2 TELEFONNUMRE	4
3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	5
3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE	6
3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD	7
3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE.....	8
3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT	8
3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"	9

Ved store uheld ring altid 1-1-2! Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne. **Er du i tvivl ring 1-1-2.** Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

3 SELVE BEREDSKABSPLANEN

3.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Afbrydere til anlæg, strømafbryder m.v.

3.2 TELEFONNUMRE

Kontakt	Telefonnummer
Boye mobil	22 22 23 24
Miljømyndighed kontaktes på telefon dag	54 67 67 67
Falck kontaktes på telefon dag eller nat	112
Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat	112
Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	70 15 07 00
Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat	98 53 29 88
Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat	54 95 03 00
VVS kontaktes på telefon dag eller nat	54 95 03 00

3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. **22 22 23 24**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel er placeret i alle driftsbygninger.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
  - Brandslukkere i alle bygningsafsnit

3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren, på tlf. **22 22 23 24**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **54 67 67 67**
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
  - Traktor i foderlade

3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. **22 22 23 24**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **54 67 67 67**
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
  - Savsmuld til opsugning af væsker ved olietank

3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand sidder ved klimastalden umiddelbart overfor sturhuset
- Hovedafbryder el i planlagerets sydlige ende ved indkørsel
- Nye amperesikringer opbevares ved eltavlen.

3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvendes nødstrøms generatoren og der ringes og forhøres om varigheden af udfaldet.

3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"

